APOCALIPSIS

Jesucristo Ɨhɨɨfusuuno.

1 Moocaani Jesucristoco acɨuhi diibo
idudɨcamaajemɨnaaco ihɨfusuqui goovano
iicajinehejeque. Jaanoco Jesucristo ɨfusuuhi
idudɨcamaajemɨnaafico Juaco itoomomɨnaafico
agalluubofeenedɨ.
2 Jaabo uujoho Jua miyaanoco jɨɨbuguuhi paryɨ
aatyɨmeunoco, bu Moocaani iijɨco icano Jesucristo
onoonofeenedɨ.
3 Imicani iicamo jihaameque ɨhɨɨfɨnɨcɨmo.
Tollɨro bu imicani iicamo Moocaani
jihaamefañodɨ ihiimaanoco uguubunɨcɨmoro
imino jihaamefaño onoonoco omoonɨmo. Mɨɨro
tufucu fiitɨvucuuhi.

Jua Moocaani Iijamɨnaadi Caatɨnɨhi.

4 Uujoho Jua caatɨnɨhi Moocaani iijano Asia
jiinɨjeri sahuse juugahusetɨ mijaacɨ icano iicaja-
hajemɨnaadi. Jaamo amɨɨhai magaayɨcɨ Moocaani
imino omoonɨnoco, bu sajeebɨɨ icaco aacɨnoco
icano. Jaabo Moocaani iicaabo bu diiboro iicaubo,
bu diiboro asaajiibo icano. Bu tollɨro sahuse juu-
gahusetɨ miimɨsiicɨ icano imino gaijamɨ Moocaani
aivojɨ icaga ɨmefeeneri iicamo aacɨnoco mag-
aayɨcɨ.
5 Bu tollɨro Jesucristo aacɨnoco magaayɨcɨ. Di-
ibo miyaanoco ɨjɨɨbogoobo, bu iguijevemefeenetɨ
itɨconɨ ububeeteubo. Jaabo jiinɨjemɨnaa aivojɨto
aivojɨɨbo iicaabo. Jaabo Cristo mɨɨhaico agaijɨɨboro
itɨɨjeheri mohimitɨco nitɨuhi.

6 Jaaboro mɨɨhaico aivojɨtotɨ, bu sacerdotetɨ
icano eetavuuhi diibo Caani Diosco mejeecɨvequi.
Jaabo jaafa mitya, bu cahacɨsu icano icahi
fahiijɨvaro finɨratɨno. Fɨne.
7 Memeecɨ oono Cristo aimuufaifeenedɨ saaji.
Jaaboco famooro atyɨmeji, bu diiboco ahaamɨumo
atyɨmeji icano. Jaaboco paryɨ jiinɨjemɨnaa
aatyɨmemere taaji. Jɨihɨ tollɨji. Fɨne.
8 Uujoho ɨmegaoobo, bu allɨvɨoobo icano,
abecedario itɨconɨ A iicabadɨ, bu allɨbatɨ Z iicabadɨ
iicaabo, noobo Jesu Aivojɨibo Moocaani sihidɨ
ejeevaabo. Diibo iicaabo, bu iicaubo, bu asaajiibo
icano.

Cristo Imi Gaija.

9 Uujoho Jua miyaavogofaño amɨihai nahabo.
Jaabo amɨihaima sano ɨdaasuno icahi, bu
Moocaani aivojɨfaño icahi, bu tollɨro jaabɨcɨco
Jesucristo aacɨnofaño icano. Jaabo uco
ɨcɨvojaanɨujirunohachuta uco gañɨiumo Patmo
onoochugaivɨ Moocaani iijɨ Jesucristofañodɨ
miyaano iicanoco ɨjɨibeguehicaunohallɨtɨ.
10 Jaanaaca Aivojɨibo fucu jaguisɨfucusumi uu-
joho Moocaani Gaijafeenedɨ esamaaihicaunaaca
tabujɨnaagotɨ sefano guubuvusuuno mɨriicu
ojɨbadɨ.
11 Jaano uco nuuhi:* Jino adaatyɨmeneque
aamefaño caatɨnɨ. Jaaboro Asia jiinɨjeri sahuse
juugahusetɨ mijaacɨ icano iicajahajejaagovɨ gallu.
Jino imomo iicajahajejaagovɨ; Efeso, Esmirna,

---

* **1:11** Sahaamefaño janaanɨcɨ jillɨ ficuumo: Uujoho ɨmegaoobo, bu allɨvɨoobo icano A, Z icano iicabadɨ, onoonoco.

Pergamo, Tiatira, Sardi, Filadelfia, Laodicea
icanojaago, noonoro.
12 Jaaneguiiha acafesaavooboro meecɨuhi:
¿Mɨɨjoho ico, fɨne, uuma iimaahi? nooboro. Jaabo
atyɨmeuhi sahuse juugahusetɨ minoocɨ icano
cuugahu ficuta iicuno oro eetavotaco.
13 Jaanofeeneri Miyamɨnaafibadɨ Ifiivuubo
ifibadɨ iicaaboco atyɨmeuhi. Jaabo itɨhaicɨvɨ
ɨfotocɨnɨchehuco jɨɨcɨnɨɨboco jaachehu oro
niivɨgaimeeheri siyɨcɨnɨuhi ifeeyɨjevɨ.
14 Jaabo nigaɨjeeneu aivo seseene jadiotobadɨ.
Jaanotɨ ihaallɨɨnou cɨɨjɨgaiguiihunobadɨ jeevauhi.
15 Jaanotɨ itɨhaiñou namecuno ɨfuvusuhi
bronce aparyɨcɨsucɨnɨnobadɨ, cɨɨjɨgaifañodɨ eheetavocɨnɨnobadɨ. Jaanotɨ ico sefano guubuvusuuhi
sihidɨ guiisino uguubuvusunɨcɨbadɨ.
16 Jaanotɨ imiyanaagohusefaño icaumo
meecɨrɨ sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨmo.
Jaanotɨ iijɨfañotɨ inoocɨnɨga niisuga sɨɨjevaga
fahɨgovahacɨtɨ sɨɨjevasucɨnɨga. Jaanotɨ ihɨme
nɨhɨba sefano aachɨcɨnɨsumi iicabadɨ jeevauhi.
17 Jaaboco aatyɨmeuneri iguiinovɨ acutuuhi chuumuhubadɨ. Jaarunaaca imiyanaagohuseque
tahallɨvɨ ificuuboro uco nuubo: Diguetejirahana
Uujoho itɨconɨoobo, bu diiboro allɨvɨoobo iicaabo
icano.
18 Uujoho iicaabo guijeveurahi. Jaaruubo
buheehi, ufucuro mɨllɨ icacutɨɨbo iicaqui. Jaabo
uujoho guijeve janaanɨcɨ mityacuuhi. Jaaneguiiha
guijevemɨnaa iicahɨgo uudi sihidɨ jeevatɨno. Jillɨ
iimogobadɨ moonɨjirahi.
19 Jaaneguiiha jino adaatyɨmeneque caatɨnɨ,
jino jisumi icanoco, bu ufucu icajinoco icano.

20 Jino tamiyanaagohusefaño sahuse juugahuseti miimisiici icamo meeciriico adaatyimeme agaajaratino jilli eneejiruno: Jaamo diito meeciri sahuse juugahuseti mijaaci icano Moocaani iijano jiibogominaaditi, eneejiruno. Jaanoti bu sahuse juugahuseti minooci icano cuugahu ficuta iicuno oro eetavota jilli eneejiruno: Sahuse juugahuseti mijaaci icano Moocaani iijanoco, eneejiruno.

2

Moocaani Iijanojaagovi Iijico Agalluuno: Efeso cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

1 Efeso cuumiri Moocaani iija iicaja jiibogominaafidi caatini: Jilli noobo imiyanaago-husefaño sahuse juugahuseti miimisiici icamo meeciriima iicaabo, bu tolliro sahuse juugahuseti minooci icano oro eetavota cuugahu ficuta iicunofeenedi iigoobo icano:

2 Uujoho gaajahi paryi fanoovaaco edeetavehicanoco, bu sefano dudicamaajeque edeetavehicanoco, bu adaabicihicanoco icano. Bu tolliro gaajahi iimitimoco adaabicitinoco. Bu uujoho tolliro gaajahi Moocaani gallumінaa eneehicarumo miyaano iicatimoco iijoho inisuuboro bañiminaa iicanoco agaajacinoco.

3 Jaabo iijoho sihidi daabicihicahi, sihidi idaasuno dicahicahi, bu uuguiiha sihidi dudicamaaihicahi niinovatotiibo icano.

4 Jaarunaa dihalliv icano sano: Miiro iticoni imiyaavuguusumi uco sihidi gaijiuhi. Jaaruubo jisumi miidinoro gaijicuuhi.

5 Jaaneguiiha deesafoto iticoni edeesamaaiunoco. Jaaboro difiico dimibachuubo iticoni omoonihicaubadi mooni. Jaanoti tolli omooniitihachiiji dijaagovi ofooboro dicuugahu iicuco idiiti dumiitiiciji, dihimitico edeevesutihachiiji.

6 Jaarunofaño jino iimino dihalliivi icahi, Nicolaitami omooninoco idiiheguene. Jaanoco bu uujoho jiiheguehi.

7 Amiihai nohojima mihicamo muguubu jino Moocaani Gaija, Moocaani iijanominaaco onoonoco: Mityano iicamoco fiivo imoho Moocaani goohasihalliti icaho noovatati machusuji.

Esmirna Cuumijaagovi Iijico Agalluuno.

8 Esmirna cuumiri iicaja Moocaani iija jiibogominaafidi caatini: Jilli noobo imegaoobo, bu diiboro alliviioobo icano iicaabo, iguijeveuruubo, siino ubuheeteubo:

9 Uujoho gaajahi paryi iijoho omoonihicanoco, idaasuno idiicahicanoco, bu fanoovati ucuujivaachunoco icano. Jaaruubo iijoho jinejeti cuujivaachutihi. Tolliro bu uujoho gaajahi: Miihai judiomi, unuurumo iiditi imitino ihiimaahicanoco. Jaamo judiomi unuurumo jilli Satanas iji igaivominaaro.

10 Jaaneguiiha diguetedino idaasuno idiicajinoti. Miiro iji amiihaiti saatohoco civojafaño jiihacusuji. Jaamo paryi amiihai minisucafetehi. Jaamo fahuseeci fucuva ticovovi idaasuno mihicaji. Jaarunofaño suufeniitiibo diica

iguijevejinohachuta. Jaachiijɨ toono jaada ɨco uujoho fiivoco acɨji.
11 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu jino Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco: Mityano iicamo iguijeveme cɨɨjɨgaifaño feejitɨhi.

Pergamo Cuumijaago Iijɨco Agalluuno.

12 Tollɨro bu Pergamo cuumiri iicaja Moocaani iija jɨɨbogomɨnaafidi caatɨnɨ: Jillɨ noobo iniisuga fahɨgovacɨtɨ ɨsɨɨjevasucɨnɨgama iicaabo:
13 Uujoho gaajahi paryɨ ɨɨjoho omoonɨhicanoco, bu gaajahi Satanas atajɨɨbahɨgo ɨɨjoho idiicanoco. Jaaruubo ɨɨjoho uco jeevesutɨɨbo diicahicahi. Bu tamiya jɨɨbogomɨnaafi Antipa onooboco amɨɨhaifeenevɨ oono Satanas iicamañovɨ agaicaausumi uco imiyaavogonoco jeevesutɨɨbo diicahicahi.
14 Jaarunofaño dihallɨvɨ fiivaano icano: Toono Pergamo cuumivɨ ɨɨma iicamo saatoho Balaam jɨɨbogoco jeevesutɨmo icamo. Jaabo diibo Balaam onoobo Balac onooboco fajɨɨnɨuhi israelmɨ imitɨco imoonɨqui jihovo caanimɨ jeecɨvo asimɨco udu-uneri, bu gaigoomɨma imitɨnoono iicaqui icano.
15 Tollɨro bu ɨɨma icamo oono Nicolaitamɨ jɨɨbogoco jeevesutɨmo iicamo, toonoco uujoho ɨjɨɨheguene.
16 Jaaneguiiha iimitɨco mejeevesu. Jaanotɨ mejeevesutɨhachiijɨ goovano amɨɨhaijaago feeji. Jaaboro diitoma amocasiji taajɨfañotɨ ihiinoga ni-isuga fahɨgovahacɨtɨ ɨsɨɨjeva iicagari.
17 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco: Mityano iicaaboco toovono iicano

manatɨ machusuji. Jaaboro diiboco acɨji seseeyɨ guiisiyɨco. Jaayɨhallɨvɨ bohono imomo caatɨnɨcɨnɨji. Jaamomoco mɨɨjoho gaajajitɨhi ɨdɨɨboro toonoco agaayɨcɨɨbo gaajaji.

Tiatira Cuumijaagovɨ Iijɨco Agalluuno.

18 Tollɨro bu caatɨnɨ Tiatirari Moocaani iija iicaja jɨɨbogomɨnaafidi: Jillɨ noobo Moocaani Achi oono ihaallɨɨno cɨɨjɨgaiguiihunobadɨ iicaabo, bu itɨhaiño bronce aparyɨcɨsucɨnɨnobadɨ iicaabo:

19 Uujoho gaajahi paryɨɨcɨno ɨɨjoho omoonɨhicanoco, gaijɨma idiicanoco gaajahi, bu dimiyaavogoco gaajahi, edeecɨvehicanoco, dijaabɨcɨco icano. Bu gaajahi itɨconɨ omoonɨuno janaanɨcɨvɨ jisumi omoonɨnoco.

20 Jaarunaaca sano icahi dihallɨvɨ. Oono Jezabel onoogo: Moocaanijaagodɨ iimaahi, onoogoro tajeecɨvomɨnaaco ijɨɨbegueneri abañɨhicagoco adaabɨcɨhicanoco. Diigo jɨɨbeguehicahi diitoco gaigoomɨma imitɨnoono iicaqui, bu tollɨro jihovo caanimɨ jeecɨvo asimɨnoco iduuhicaqui.

21 Jaagoco uujoho teemehicarahi iimitɨco ijeevesuqui. Jaarunofaño ihajevaco jeevesuhicatɨgo.

22 Jaaneguiiha diigo omoonɨhicanoco diito ejeevesutɨhachiijɨ diigoco uujoho guihuvasuji, diigojaago efeehicamo ɨdaasuno iicaqui.

23 Jaaboro diigo seemeque gaisiraicɨji. Jillɨtɨ paryɨɨcɨno Moocaani iijanomɨnaa gaajaji uujoho miyamɨnaa esamaajeneque paryɨ agaajanoco, bu paryɨ ijeebɨɨnofaño iicanoco agaajanoco icano. Jaaboro paryɨ amɨɨhaico amɨɨhai momoonɨhicano jaadaco acɨji.

24 Jaanotɨ bu amɨɨhaitɨ saatoho toono Tiatira cuumiri mihicamo tobogoco mihimogotɨmo, bu oono diito sihidɨ ejeevano agaajaratɨno Satanas iijɨ eneehicanoco mɨnɨsutɨmoco neehi: Sibogoco siino amɨɨhaihallɨvɨ ficutɨhi.
25 Jino toonoma mihicanoco imino mificu uujoho tahɨ asaajinohachuta.
26 Jaaneguiiha mityano iicamoro uujoho iimogonoco eetavomoro nijequevɨ ɨɨfotomoco acɨji mityaco jiinɨjemɨnaahallɨvɨ.
27 Jino uco Guihirubi mityaco aacɨbadɨ. Jaamo jiinɨjemɨnaaco tajɨɨbaji sefano jɨgaiñehiri nɨfaqui illunoco magasuucunɨcɨno iicabadɨ.
28 Jaamoco bu cuujetavɨo meecɨrɨgaico acɨji.
29 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco.

3

Sardi Cuumijaagovɨ Iijɨco Agalluuno.

1 Tollɨro bu caatɨnɨ Sardi cuumiri iicaja Moocaani iija jɨɨbogomɨnaafidi: Jillɨ noobo sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨno Moocaani gaijamɨma iicaabo, bu tonoodɨmoro imeecɨrɨgaimɨma iicaabo: Uujoho gaajahi paryɨɨcɨno ɨɨjoho omoonɨhicanoco, bu saatoho: Buheebe, ɨco eneehicarunoco. Jaarunaa ɨco dijeebɨɨ iguijevecunoco uujoho gaajahi.
2 Jaaneguiiha deesɨcɨnɨɨboro sefatusu imino omoonɨnoco, mɨɨro oono fiitɨcuuno mɨɨnoco imɨtasuquiguiiha. Mɨɨro uujoho gaajahi toono ɨɨjoho omoonɨhicano Moocaani ɨmegavɨ imino iicatɨnoco.

3 Jaanegui desafoto oono jɨɨbogoco agaayɨcɨunoco deevesudino. Jaaboro dihimitɨco deevesu. Jaanotɨ edeesɨcɨnɨtɨhachiijɨ oono nanivamɨnaafi ofoonɨcɨbadɨ gaajacɨratɨno uujoho dijaa feeji ɨco dihimitɨhallɨtɨ aamɨqui.
4 Jaarunofaño ɨɨma icamo tahɨ Sardi cuumivɨ mɨɨdɨmo imino iicamo imitɨco eetavotɨmoro iicamo. Jaamo uuma seseechehujefaño ɨjɨcamaaimoro ɨgueji imino iicamaño.
5 Jaamaño mityano iicamo seseechehujefaño jɨcucafeteji. Jaamo ifinɨjitɨno fiivoma iicamo momoco caatɨnɨhi fiivohaamefaño. Toohaamefañotɨ imomoco fillujitɨhi. Jillɨro diitoco Guihirubi ɨmefeenevɨ, bu itoomomɨnaa ɨmefeenevɨ icano: Diitoco uujoho gaajahi, neeji.
6 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco.

Filadelfia Cuumijaagovɨ Iijɨco Agalluuno.

7 Tollɨro bu Filadelfia cuumiri iicaja Moocaani iija jɨɨbogomɨnaafidi caatɨnɨ: Jillɨ noobo iimiibo, aivo miyaabo iicaabo, aivojɨɨbo David llavema iicaabo. Jaabo afaayɨcɨnoco mɨɨjoho fabaacujitɨrahi, bu afabaacɨnɨnoco mɨɨjoho faayɨcɨjitɨrahi icano:
8 Uujoho gaajahi paryɨ ɨɨjoho omoonɨhicanoco. Jaabo uujoho dihɨmegavɨ guhugaco faayɨcɨhi dɨɨbeguequi. Jaanoco mɨɨhaiñooba jillɨ: Dɨɨbeguedino, neejitɨrahi. Mɨɨro sihidɨ sefatɨruubo tajɨɨbogoco agaayɨcɨɨboro uco tuunamaaitɨhi.
9 Jaaneguiiha Satanas igaivomɨnaaco galluji: Mɨɨhai judiomɨ, noomoro abañɨfifihicamoco. Jaaboro diguiinovɨ diitoco tajɨɨbaji

imemuɨɨnamaaiqui, toonotɨ ɨco uujoho agaijɨnoco igaajaqui.
10 Jaanotɨ uujoho atajɨɨbanoco imino moonɨhi ɨɨjoho fanoovaaco adaabɨcɨɨbo. Jaaneguiiha bu ɨco uujoho imino teemeji nɨsufucu paryɨ jiinɨjehallɨvɨ asaajinotɨ, paryɨɨcɨno jiinɨje miyamɨnaaco nɨsuqui.
11 Goovano saaji. Jaaneguiiha imino ficu ɨɨma iicanoco, sita dihacɨtaco dumɨtɨɨcɨdino.
12 Jaaneguiiha mityano iicamoco uujoho Guihirubi iijafaño ficuji tooja ɨmahacɨnobadɨ iicaqui; jaamo tahɨgotɨ ufucuro inuucuutɨmo iicaqui. Jaamohallɨvɨ uujoho caatɨnɨji Taacaani momoco, bu Taacaani cuumi momoco icano. Jaacuumi Moocaani niquejefañotɨ asaacuumi momo bohono Jerusale onoocuumi. Tollɨro bu uujoho diitohallɨvɨ tamomo bomomo iicamomoco caatɨnɨji.
13 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco.

Laodicea Cuumijaagovɨ Iijɨco Agalluuno.

14 Tollɨro bu caatɨnɨ Moocaani iija Laodicea cuumiri iicaja jɨɨbogomɨnaafidi: Jillɨ noobo aivo miyaabo iicaabo, miyaanoco eneefiibo, diibotɨ paryɨ Moocaani ifiivusuno atanoocɨnɨɨbo:
15 Jaabo uujoho gaajahi ɨɨjoho paryɨ omoonɨhicanoco. Jaabo ɨɨjoho mɨɨdɨno miyaavogoma idiicaabo mɨɨvɨ nɨfaihu aiguucufaihubadɨ edeevanoco gaajahi.
16 Jaaneguiiha iijɨfañotɨ foomovaɨba iicafaihuco agañɨɨnɨcɨbadɨ ɨco uujoho esɨcɨnɨhi.

17 Mɨɨro: Uujoho sihidɨ busumijema icahi, bu uuma aivo imino foono neehicahi, bu jinejebatɨ ucuujɨvaachutɨhi, neehicahi. Jaaruubo ɨɨjoho gaajacɨtɨhi ɨdaasuubo idiicanoco, imo icama idiicatɨnoco, bu cuujɨvaachuma idiicanoco, dihaallɨɨnoma achahanoco, bu botɨɨbo idiicanoco icano.
18 Jaaneguiiha ɨco uujoho neehi: Utɨ naaje oroco cɨɨjɨgairi imino imibachucɨnɨcunobadɨ iicano miyaavogoco. Jaabo miyanotɨro sihidɨ busumijema diicahi. Bu jaaboro uuditɨ naaje eseseene gaachehunoco. Jaabo ɨdɨcamaaiboro nucufesuno sɨcaibo diicacujitɨhi. Tollɨro bu uuditɨ aallɨɨno taabutaco anaajeebere dihaallɨɨnofaño ficu. Jaabo imino daatyɨmehi.
19 Uujoho agaijɨmoco ɨbahi, aamɨhi icano. Jaaneguiiha aivo quehecuno diicaabo dihimitɨco deevesu.
20 Meecɨ jino uujoho dihɨmegari julleecɨnɨhi coovaaboro. Jaanoco cajaatyohacho uco uguubu-uboro: Tajaa disaa, onooboma icaji, bu diibo uuma icaji icano.*
21 Jaaneguiiha mityano iicamoco uujoho tahaivojɨ icagahallɨvɨ tacojɨvɨ casɨɨhacuji, oono uujoho mityano iicamaño Guihirubima ihaivojɨ icagahallɨvɨ acasɨɨvobadɨ.
22 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo muguubu Moocaani Gaija, Moocaani iijanomɨnaaco onoonoco.

---

* **3:20** Griego iijɨri noono: Meecɨ jino uujoho guhuga ɨmegari julleecɨnɨhi tetecuuboro. Jaanoco cajaatyohacho uco uguubu-uboro iguhugaco afaayɨcɨmo iijafaño jɨcafeteji diiboma imachuqui, diibo bu uuma imachuqui icano.

4

Niquejefaño Moocaanico Iimono.

1 Jinobuunatɨ emeecɨubo atyɨmeuhi niquejefaño
guhuga faayɨcɨnɨhugaco. Jaanaaca oono uuma
mɨriicu ojɨbadɨ itɨconɨ ihiimaauno uco nuuhi: Juu
caamovɨ disaa, jinobuunatɨ iicajinehejeque ɨco
ɨɨfusuqui.
2 Jaasumiro uujoho sano Moocaani Gaija
mityaguiinovɨ minifutuuhi. Jaabo atyɨmeuhi
aivojɨ icaga niquejefaño iicagaco. Jaagahallɨvɨ
saafi gɨcɨnɨɨboco atyɨmeuhi.
3 Jaanohallɨri ɨgɨcɨnɨɨbo ifi ɨfuvusuuhi namecuno
jaspe onoono guiisiyɨ namecubadɨ, bu cornalina
onoono guiisiyɨ namecubadɨ icanoco. Jaagahallɨdɨ
bu tɨɨhi cajetacɨnɨuhi esmeralda onoono guiisiyɨ
namecubadɨ inamecu icaabo.
4 Jaagahallɨdɨ bu sigaaje veinticuatrodɨgaava
gɨcɨnɨgaaje icauhi. Jaagaajehallɨvɨ itɨcovoocɨvɨ
quillahuto icauhi. Jaamo seseechehujefaño
jɨcucuucɨnɨuhi, bu inigaɨnohallɨri icauno oro
eetavota chaahimɨgano icano.
5 Jaagafañotɨ anamebanoro sefano sisiimɨ
guubuvusuhicauhi. Bu jaaga ɨmegatɨ
nɨfotocɨnɨhicauno sahuse juugahusetɨ minoocɨ
ɨdɨɨno cuugahuno. Jaano toono Moocaani gaijano
sahuse juugahusetɨ minoocɨ ɨdɨɨno iicano.
6 Jaaga ɨmegavɨ bu icauno muuaibadɨ jeevano
jacuno sinaagonovɨ foovono ɨɨfuvusuno. Bu jaaga-
hallɨdɨ icaumo igueenemehejedɨmova fahɨgovatɨ
sihidɨ ihaallɨɨnoma iicaumo.
7 Jaamotɨ saafiu leonbadɨ jeevauhi. Jaanotɨ
allɨvɨoobo torobadɨ jeevauhi. Jaano allɨvɨoobo

miyamɨnaafi ɨmebadɨ jeevauhi. Jaano allɨvɨoobo cɨɨmɨmɨ mogaaje agahafotoobobadɨ jeevauhi.
8 Jaamo paryɨ diito itɨcovoocɨvɨ sahuse juugahusetɨ sacu ɨdɨɨno ijɨjecunoma icauhi. Jaamo ifi sanohaallɨɨneriro gahafɨcɨnɨuhi allɨomotɨ fañoomotɨ icano. Jaamo fucuhachuta, cuujehachuta icano suufenɨtɨmo neehicauhi:
Imiibo, imiibo, imiibo, Aivojɨɨbo, Moocaani sihidɨ ejeevaabo. Diiboro iicaubo, bu diiboro iicaabo, bu diiboro asaajiibo icano, noomoro.
9 Jaamoro diito ihaivojɨ icagafaño ɨgɨcɨnɨɨbo ufucuro ifinɨjitɨɨboco acahacɨsusumi, iimosumi, obocɨgosumi icano
10 oono veinticuatrodɨmo quillahuto iicamo diibo ɨmegavɨ ememuɨɨvomoro imehicahi ono ufucuro ifinɨjitɨɨboco. Jaamoro diibo aivojɨ icaga ɨmega ichaahimɨganoco atafusumoro neehicamo:
11 Aivojɨɨbo Moocaani, ɨɨjoho aivo sihidɨ edeevamaño gaayɨcɨ; cahacɨsuco, bocɨgoco, mityaco icano, ɨɨjoho fanoovaaco edeetavumaño, ɨɨjoho idiimogomaño ifiivuunoro icano, noomoro.

5

Afaayɨcɨratɨno Aame.

1 Jaadɨ atyɨmeuhi ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨubo miyanaagovɨ usefaño aame paɨmicɨnɨhaame fahɨgovaacɨtɨ caatɨnɨcɨnɨhaameque. Jaahaame sahuse juugahusetɨ minoocɨ ɨdɨɨneri cuhufono sisɨcɨnɨuhi.
2 Jaanaa guubuuhi Moocaani toomomɨnaafi sefano idilluhicaunoco: ¿Cajaanɨ fɨne aivo iimiibo

isisɨtaaco udubaicɨɨboro jihaameque faayɨcɨjirahi?
nooboro.
3 Jaarunofaño niquejefaño, bu jiinɨjehallɨvɨ, bu
jiinɨjeguiino icano mɨɨhaiñooba aivo chahauhi
toohaameque afaayɨcɨmoro emeecɨjirumo.
4 Jaaneri uujoho sihidɨro taahicauhi. Sano imi-
fitɨmoro iicauneri toohaameque afaayɨcɨɨboro jillɨ
ajashunogayɨ emeecɨjiruubo achahauneri.
5 Jaanaa quillahutotɨ saafi uco nuuhi: ¡Taacud-
ino! Mɨɨro Juda cuumi Leon onoobo, aivojɨɨbo
David Iyaachimɨhaioobo iicaabo fanoohimitɨco
guiinonɨcuuhi. Jaaboro paryɨ toohaame sisɨtaaco
udubaicɨɨboro ifaayɨcɨqui.
6 Jaanaaca ihaivojɨ icaga, bu igueeneme-
hejedɨmova iicamo, bu quillahutofeenevɨ
icano atyɨmeuhi saafi Corderobadɨ iicaabo
julleecɨnɨuboco. Jaabo agaicaaucɨnɨɨbo ifibadɨ
ifi ɨɨfuvusuuhi. Jaabo sahuse juugahusetɨ minoocɨ
ɨdɨɨno iinicunoma icaubo, bu tonoodɨnoro
icauno ihaallɨɨno. Jaano toono ihaallɨɨno sahuse
juugahusetɨ minoocɨ ɨdɨɨno iicano Moocaani
gaijano paryɨ faajiinɨjehallɨvɨro agalluuno.
7 Jaanaa diibo Corderobadɨ iicaabo ufuuboro
ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨubo miyanaagohuse-
fañotɨ toohaameque ɨcɨjeuhi.*
8 Jaahaameque gaayɨcɨubaaca igueene-
mehejedɨmo iicaumo, bu veinticuatrodɨmo
quillahuto iicaumo icano diibo Corderobadɨ
iicaabo ɨmega memuɨɨnamaaiuhi. Jaamo
iquillahuto itɨcovoocɨvɨ iharpanoma icauhi, bu
oro guirihillunofaño maaniguijɨnoma icauhi
icano. Jaamo Moocaanita iicamo diiboma

* **5:7** (Lc 1.33)

ihiimaasumi maaniguijɨco ɨjɨgasuno diibojaa uusunɨcɨbadɨ jeevahi.

9 Jaamo jiijɨ bohono masijɨco jillɨ masivahicauhi:

Ɨɨjoho aivo idiimimaño toohaameque ɨdɨɨcɨɨboro isisɨtaaco sinaayu. Mɨɨro iguijeveumaño ditɨɨjeheri diitoco Moocaanidi naajeuhi fahɨgova miyamɨnaatɨ, fanoohiijɨ miyamɨnaatɨ, faacuumivatɨ, bu fanoojiinɨje cuumino miyamɨnaatɨ icano.

10 Jaaboro diitoco Moocaanidi aivojɨtotɨ, bu sacerdotemɨtɨ icano deetavehi. Jaamo diito jiinɨjehallɨvɨ tajɨɨbaji, noomoro.

11 Jaadɨ emeecɨubo guubuuhi ajashutɨmo Moocaani toomomɨnaa ihiimaaunoco, togahallɨdɨ, bu igueenemehejedɨmo iicaumohallɨdɨ, bu quillahuto iicaumohallɨdɨ icano. Jaamo itoomomɨnaa aivo ajashuutɨmo millones y millonesdɨmo iicamo sefano neehicauhi:

12 Jaanɨ Corderobadɨ iicaabo agaicaaucafutuubo aivo iimimaño, jaafa gaayɨcɨɨbo mityaco, sihidɨ busumijeque, bu gaajaco, bu sefaco, bu bocɨgoco, bu cahacɨsuco, bu imoco icano, onoonoco.

13 Tollɨro bu guubuuhi fanoova Moocaani ifiivusuuno niquejefaño iicano, bu jiinɨjehallɨri iicano, bu jiinɨjeguiino iicano, bu muuaifaño iicano, paryɨ tonehejefaño iicano jillɨ unuuno:

Bocɨgoco, bu imoco, bu cahacɨsuco, bu mityaco icano jaafa acɨcafetehi oono ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨɨboco, bu tollɨro Corderobadɨ iicaaboco fahiijɨvaacɨvɨro, unuunoco.

14 Jaanotɨ oono igueenemehejedɨmo iicamo neehicauhi: Jaafa tollɨ icano, noomoro.

Jaanotɨ bu veinticuatrodɨmo iicamo iquillahuto ememuɨɨvuumoro imuumo fahiijɨvaro iicaaboco.†

6

Sahuse Juugahusetɨ Minoocɨ Ɨdɨɨno Isisɨta Icano.

1 Jaadɨ atyɨmeuhi Icorderobadɨ iicaabo toohaame sisɨtaatɨ sanooco ɨtɨconɨɨbo isinaayuunoco. Jaanaa guubuuhi igueenemehejedɨmo iicamotɨ saafi sefano sisi ɨgɨɨrɨrɨbabadɨ: ¡Juu saabo meecɨva! nooboro uco unuunoco.

2 Jaaneguiiha emeecɨubo atyɨmeuhi caballo seseebeque. Jaabohallɨri iicaubo usefaño tɨɨbuga icauhi. Jaaboco Moocaani acɨuhi chaahimɨgaco. Jaanoma fuubo guiinonɨɨboro, bu fahiijɨvaro guiinonɨɨboro iicaqui.

3 Jaanaa allɨvɨo sisɨtaaco siino Icorderobadɨ iicaabo isinaayuuno tɨcovovɨ guubuuhi igueenemehejedɨmo iicaumotɨ sifi: ¡Juu saabo meecɨva! nooboro uco unuunoco.

4 Jaabo atyɨmeuhi sicaballo tɨfaibo ihiinuuboco. Jaabohallɨri iicaubo mityaco gaayɨcɨuhi jiinɨjehallɨtɨ sajeebɨɨ icaco ifinɨsuuboro miyamɨnaaco fahɨgovavɨ imoonɨcasisuqui. Jaaboco Moocaani ajashutɨno niisugaco acɨuhi.

5 Jaano allɨvɨonoco bu siino Icorderobadɨ iicaabo isinaayuuno tɨcovovɨ guubuuhi igueenemehejedɨmo iicaumotɨ sifi: ¡Juu saabo meecɨva! nooboro uco unuunoco.

Jaanegui emeecɨɨbo atyɨmeuhi saafi caballo cɨvooboco. Jaabohallɨri iicaubo oovota meecuco gaayɨcɨnɨuhi.

---

† **5:14** (Filipenses 2.9-11)

6 Jaanaa guubuuhi igueenemehejedɨmo iicaumofeenetɨ unuunoco: Safucuo dudɨcamaaje jaada trigotɨ sano kilovɨro ɨfeteji; jaabadɨro bu safucuo dudɨcamaaje jaada cebadatɨ tres kilodɨnovɨro ɨfeteji icano. Jaanotɨ dɨɨrɨbanoco, bu vinofaihunoco icano bañamaaisudino, noonoro.

7 Jaanobuunatɨ bu siino allɨvɨo sisɨtaaco Icorderobadɨ iicaabo isinaayuuno tɨcovovɨ igueenemehejedɨmo iicaumotɨ niinoobo: ¡Juu saabo meecɨva! nooboro uco unuunoco.

8 Jaaneguiiha emeecɨubo atyɨmeuhi saafi caballo guiguivaaboco. Jaabohallɨri iicaubo momo Guijeve onoobo. Jaabo dojɨcutɨ saaubo saafi guijevemɨnaa iicahɨgo abajaabo. Jaabo Guijeve onooboco Moocaani mityaco acɨuhi jiinɨje miyamɨnaatɨ samañootohallɨvɨ diitoco ɨmɨnaanɨneri, bu ajebari, bu guihuvari, bu jiinɨjehallɨri iicamo ɨñɨhicufiino asimɨri icano iguijenɨqui.

9 Jaano allɨvɨo sisɨtaaco Icorderobadɨ iicaabo isinaayuuno tɨcovovɨ jeecɨvoco omoonɨfinoguiino, iicamoco atyɨmeuhi Moocaani iijɨ miyaano iicanoco ɨjɨɨbugunohallɨtɨ iguijenɨumo jeebɨɨnoco.

10 Jaamo sefano jillɨ neehicauhi: Idiimiibo Aivojɨɨbo, onoonoco abañɨtatɨɨbo, ¿mɨhachutahiica diicaji mɨɨhaico iguijenɨumo jiinɨjehallɨri iicamoco emeecɨɨboro ijaadaco adaacɨjino? noomoro.

11 Jaasumiro diitoco Moocaani acɨuhi seseeneene gaachehunoco. Jaaboro diitoco nuubo: Majaguisɨhiica jaafahi amɨɨhai nahabomɨ Cristodi ududɨcamaaimo ihoovovɨ

ɨfetehi, jaamoco amɨɨhaico iicaubadɨro agaicaaunohachuta, nooboro.
12 Jaano allɨvɨo sisɨtaaco Icorderobadɨ iicaabo isinaayuuno tɨcovovɨ emeecɨubo atyɨmeuhi jiinɨje sefano amaryɨbanoro udujavanamaaiunoco, bu nɨhɨba ɨcɨvono gaachehubadɨ iminifutuunoco. Jaanotɨ fucuo nɨhɨba tɨɨjohobadɨ minifutuuhi.
13 Bu meecɨrɨ niquejefañotɨ jiinɨjehallɨvɨ aifuuhi oono ɨmoho noovata seenere sefano guibuhuba iicaneri baavɨ aaifonɨcɨbadɨ.
14 Bu niqueje sano finɨuhi aameque mapaɨmirubadɨ. Bu paryɨ ifabaɨno, bu ifachugaiño icano simañehejevɨ jeeneuhi.
15 Jaano ñɨhicutɨ jiinɨje aivojɨto ifahojɨnofaño, bu guiisigajɨnofaño icano fataniinamaaiuhi. Jaamo tahɨ fanoohaivojɨtoma, sihidɨ inɨhɨbamɨnoma iicamehejema, bu amocasimɨnaa aivojɨtehejema, bu aivo sihidɨ ejeevafiimoma, bu paryɨ faaboho jɨjovotoma, bu jɨjovoto iicatɨmoma icano
16 ifabaɨnoco, ifagajɨnoco icano neehicauhi: Mohallɨvɨ mahaifo. Jaanoro mɨɨhaico jaadi johono ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨɨbeditɨ mafataanɨ, bu oono sihidɨ jeevaneri Corderobadɨ iicaabo aamɨjino ñɨhicutɨ icano.
17 Mɨɨro jino sihidɨ jeevano ahaamɨjifucu gasecuuhi. ¿Jaanoco bu mɨɨjoho jaabɨcɨjirahi? noomoro.

7

Israel Cuumimɨnaatɨ Ɨɨcɨmo.

1 Toonobuunatɨ atyɨmeuhi igueenemehejedɨmo Moocaani toomomɨnaa paryɨ jiinɨjejɨnibacɨhallɨri jullelleecɨnɨmoco. Jaamo igueenemehejedɨno iicano jiinɨje guibuhubaco gaayɨcɨnɨuhi,

jiinɨjehallɨvɨ ajashuno guibuutɨno iicaqui, bu muuaihallɨvɨ, bu ɨmohonohallɨvɨ icano.
2 Tollɨro bu atyɨmeuhi saafi Moocaani toomomɨnaafi Moocaani iicaabo mityama icaabo aamɨjɨjaagotɨ saauboco. Jaabo sefano coovadiivuuhi saatoho igueenemehejedɨmo iicaumo jiinɨjeque, bu muuaico icano imitɨno imoonɨqui mityaco agaayɨcɨumoco.
3 Jillɨ nooboro: Jiinɨjeque imitɨno momoonɨdino, bu muuaico, bu ɨmohonoco icano Moocaani jeecɨvomɨnaaco ihɨmecunotɨ diitoco Moocaani gaajataco mificutɨnohachuta icano, nooboro.
4 Jaamo diito ɨɨcɨcafutuumo oovoco jinoodɨno guubuuhi: Ciento cuarenta y cuatro mildɨmo paryɨ israelmɨ cuuminootoẗɨ.
5 Jillɨ faacuumivatotɨ ɨɨcɨubo. Juda cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu doce mildɨmo Ruben cuumitɨ oovocafutuuhi, bu Gad cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi,
6 bu Ase cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Neftali cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Manase cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi,
7 bu Simeon cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Levi cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Isaca cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi,
8 bu Zabulo cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Jose cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi, bu Benjamin cuumitɨ doce mildɨmo oovocafutuuhi icano. Jaamo famooro ciento cuarenta y cuatro mildɨmou.

Ajashutɨmo Seseechehujefaño Ɨjɨɨcucuucɨnɨmo.

9 Toonobuunatɨ emeecɨubo atyɨmeuhi ajashutɨmo miyamɨnaaco fanoojiinɨjemɨnaaototɨ,

bu simiyamɨnaaototɨ, bu faajɨva miyamɨnaaototɨ, bu faacuumivaototɨ icano. Jaamo julleecɨnɨuhi aivojɨ icaga ɨmegavɨ, bu Corderobadɨ iicaabo ɨmegavɨ icano icaumoco. Jaamo aivo ajashutɨno icaumo oovorautɨmo seseechehujefaño jɨcucucɨnɨmo tucojɨhunoco gaayɨcɨnɨumo.

10 Jaamo paryɨ famooro sefano neehicauhi:

Moocaani ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨɨbotɨ, bu Corderobadɨ iicaabotɨ icano taajasu saahi, noomoro.

11 Jaanaa paryɨ Moocaani toomomɨnaa jullelleecɨnɨuhi Moocaani aivojɨ icagahallɨdɨ, bu quillahutohallɨdɨ, bu igueenemehejedɨno iicaumohallɨdɨ icano. Jaamo toga ɨmega jiinɨjehallɨvɨ ajavucamaaiumoro Moocaanico iimomo nuuhi:

12 ¡Fɨne! Cahacɨsucu, imo, bu gaaja, bu imino monoono, bu bocɨgo, bu mitya, bu sefa icano. Jaafa Moocaanidi icahi fahiijɨvaro icano. Fɨne, noomoro.

13 Jaanaaca quillahutoobotɨ saafi uco dilluuhi: ¿Mɨɨjoho jino jito seseechehunofaño ɨjɨɨcucuucɨnɨmo, cuucatɨ asaamo? nooboro.

14 Jaaneguiiha uujoho nuuhi: Aivojɨɨbo ɨɨro gaajahi, nooboro.

Jaaneguiiha uco nuubo: Jito jino sihidɨ jeevano ɨɨdaasufañodɨ afatyomo. Jaamo imifiiutɨmoco Corderobadɨ iicaabo tɨɨjeri iimitusucuumo.

15 Jaamaño Moocaani aivojɨ icaga ɨmefeeneri icamo. Jaamoro cuujehachuta, fucuhachuta icano diiboco itemplojafaño jeecɨvomoro icahicahi. Jaamoco ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨɨbo imityaguiino ficuji; ¿Mɨllɨ icatɨmo iicaqui?

16 Jaamo ajebari, bu adufirari icano ɨdaasuno
icacujitɨhi, bu nɨhɨba ihaiguucuri diitoco
jɨgasucujitɨhi, bu jinejeba aiguucu diitoco
ɨdaasuno moonɨcujitɨhi icano.
17 Oono mɨɨro Corderobadɨ iicaabo aivojɨ
iicagafeeneri iicaabo diitoco teemeji ovejamɨco
motoomonɨcɨbadɨ. Jaaboro fiivoco aacɨno
nɨfaihunojaagovɨ diitoco satyejiibo, bu jaamo
taafiraco Moocaani buusuji icano.

8

Niino Sisɨtaaco Isinaayuuno.

1 Jaanaaca Icorderobadɨ iicaabo niino sisɨtaaco
isinaayuuno tɨcovovɨ niquejefaño llɨɨvɨ icauno fɨne
sano nɨhɨba oovofeene tɨcovovɨro.
2 Jaadɨ atyɨmeuhi sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ
ɨdɨino Moocaani toomomɨnaa Moocaani
ɨmefeeneri julleecɨnomoco. Jaamoco itɨcovoocɨvɨ
acɨuno mɨriicunoco.
3 Jaanobuunatɨ saaubo sifi Moocaani
toomomɨnaafi maaniguiijɨno jɨgasutahiillu
oro eetavotahilluma. Jaaboro jeecɨvobuje
ɨmegavɨ julleeveuhi. Jaaboco saafi acɨuhi
sihidɨ maaniguiijɨnoco paryɨ Moocaanita iicamo
Moocaanima ihiimaanoma sano Moocaanico
ihacɨqui. Jaaboro jeecɨvobuje oro eetavotahallɨvɨ
ificuuboro ijɨgasuqui. Oono ihaivojɨ icaga ɨmega
iicabujehallɨvɨ.
4 Jaano imaaniguiijɨnoco ɨjɨgasuuno aimuufai
itoomomɨnaafi usefañotɨ Moocaanijaagovɨ fuuhi
sano Moocaanita iicamo diiboma ihiimaanehe-
jema.

5 Jaadɨ bu imaanijɨgasuta iilluco itoomomɨnaafi
ɨcɨuboro tubuje cɨɨjɨgaicuneri tohilluco agahafusu-
uboro jiinɨjehallɨvɨ ganicaruhi. Jaaneri sihidɨ
sisiimɨ icauhi, bu jiinɨje sefano guubuvusuuhi, si-
hidɨ namebahicauno, bu jiinɨje sefano maryɨbauhi
icano.

Mɨriicuno.

6 Jaanaaca sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ
ɨdɨino iicaumo Moocaani toomomɨnaa itɨcovovɨ
mɨriicunoma iicaumo imibaivuuhi iguisɨqui.
7 Jaadɨ saafi tɨconɨuhi imɨriicuco iguisɨubo.
Jaano tɨcovovɨ jiinɨjehallɨvɨ aifuuno nɨfaihu
ifiigatyono guiisiyɨnobadɨ ejeevano, bu cɨɨjɨgai
icano sano tɨɨjohoma caɨsecɨnɨno. Jaaneri
samañooje jiinɨje jɨgauhi. Jaabadɨro bu ɨmohonotɨ
samañoono jɨgauhi, bu faijɨhutɨ icano.
8 Jaanaa allɨvɨoobo imɨriicuco iguisɨuno tɨcovovɨ
ifabaɨbadɨ jeevano jɨganoro muuaifaño acutuuhi.
Jaaneri samaño muuai tɨɨjohotɨ minifutuuhi.
9 Jaaneri tumuuaijefaño iicaumotɨ samañooto
guijeveuhi, bu tollɨro cɨɨjɨgai meeneneti
samañoono finɨuhi icano.
10 Jaanaa allɨvɨoobo imɨriicuco iguiisɨuno
tɨcovovɨ ajashutɨno meecɨrɨgai niquejefañotɨ acu-
tuuhi nɨfotocɨnɨiboro teehinotɨ samañoonohallɨvɨ,
bu pisirigañotɨ samañoonohallɨvɨ icano.
11 Jaabo momou Namita onoobo. Jaaneri
paryɨ nɨfaihunotɨ samañoono namitatɨ minifu-
tuuhi. Jaaneri sihidɨ miyamɨnaa chuumuuhi
inɨfaihu faafaño iminifutuuneri.
12 Jaanaa allɨvɨoobo bu imɨriicuco iguiisɨuno
tɨcovovɨ nɨhɨbatɨ samañoobo jabaavuuhi, bu
fucuooboti samañoobo jabaavuuhi, tollɨro bu

meeciriti samañoobo jabaavuuhi icano. Jaamaño diitoti samaño achicicuutihi. Jaamaño cuujeti samañoono achicicuutihi. Jaabadiro fucuti samañoono achicicuutihi.

13 Jaadi emeeciubo atyimeuhi saafi Moocaani toomominaafi niquejefeenedi ciimimi mogaaje agahafobadi fuuhi, sefano jilli nooboro: ¡Ayii! Ɨdaasucani jiinijehalliri iicamo icaji siino miimisiici, saafi idiinehiica iicamo Moocaani toomominaa imiriicunoco iguiisidi, nooboro.

9

1 Jaanaaca bu allivioobo imiriicuco iguiisino ticovovi bu atyimeuhi saafi meecirigai jiinijehallivi aacutuuno. Jaaboco iñihicuno oji llaveque aaciunoco atyimeuhi.

2 Jaahojico afaayiciuneri tohojifañoti sihidi aimuufai inuuhi gaicuhai aimuufaibadi. Jaahoji aimuufairi iinuuneri nihibaco fabaacuuhi. Jaaneri jiinije civutuuhi.

3 Jaano toono ihaimuufaifañoti inuumo sihidi chahacami jiinijehallivi gahafomoro. Jaamo mityaco gaayiciuhi iniiqui oono jiinije juuvemi iicabadi.

4 Jaamoco tajiibaubo: Jiinije faijihuco imitino momoonidino, bu jinejebaco, imohobaco icano. Jaanoti idiimocoro miyaminaaco Moocaani gaajatari ihimecunoti agaajaratimoco momooni, nooboro.

5 Jaaruumo miyaminaaco muchuumusudino jilliro sahuse nihibava ticovovi mahaivuvusu, nooboro. Jaamo iniino aivo juuvehu iniino aivobadi jeevauhi.

6 Jaasumi miyamɨnaa guijeveque guiineji.
Jaarumo atyɨmejitɨhi. Iguijevequi moonɨrumedi
guijeve chahaji.
7 Jaamo ichahacamɨ caballomɨco aamocasivɨ
ifeequi imibachunɨcɨbadɨ jeevauhi. Jaamo
nigaɨnohallɨri oro chaahimɨgabadɨ jeevano icauhi
ihɨmeneu miyamɨnaa ɨmenebadɨ jeevauhi.
8 Jaanotɨ imeebaiguino gaigoomɨ meebaigu-
inobadɨ jeevauhi. Jaanotɨ igaiño jɨcu igaiñobadɨ
jeevauhi.
9 Jaanotɨ imeehene cuhufunuuhi
jɨgaiñomeehunobadɨ. Jaanotɨ bu ijɨjecuno sefano
guubuvusuuhi aamocasivɨ ofoomo sihidɨ caba-
llomɨ icarronoco iguicɨno uguubuvusuunɨcɨbadɨ,
10 bu ibuhuno juuvehu ibuhunobadɨ jeevauhi
nijequenetɨ ituunoma iicauno icano. Jaamo toono
ibuhunofaño imitya icauhi miyamɨnaaco sahuse
nɨhɨbava tɨcovovɨ aivono imoonɨqui.
11 Jaabo ichahacamɨ aivojɨibo toono ɨñɨhicuhojɨ
abajaabuu. Jaabo momo hebreomɨ iijɨri Abadon
onoobo. Jaanotɨ griegomɨ iijɨri Apolion onoobo.
Jaanotɨ moojɨri Finɨsumɨnaafi onoobo.
12 Jino ɨmegao ɨdaasu fatyuuhi. Jaarunaaca
icanehiica minoocɨ.
13 Jaano allɨvɨoobo imɨriicuco iguiisɨuno tɨcovovɨ
guubuuhi Moocaani ɨmegari iicano ijeecɨvobuje
oro eetavotabuje inicuno igueenemeheje iicauno-
fañotɨ diiboco unuunoco:
14 Sinaayu oono igueenemehejedɨmo iicaumo
imitɨno toomomɨnaa Eufrate onoomuuaijɨniri
isisɨcɨnɨmoco, noonoro.
15 Jaamo diito igueenemehejedɨmo iicaumo
sinaayucafutuuhi miyamɨnaatɨ sanoodɨmoco

iguijeniqui. Jaamo toono horavi, tufucuvi, bu toniihibavi, bu toficabavi icano tolli imooniqui ifiivusuumo.
16 Jaamo amocasiminaa caballomihalliri iicaumo oovo doscientos millones ticovovi iifutuunoco guubuuhi.
17 Jilli uujoho icaballomico gaijafeenedi atyimeuhi. Jaamohalliri iicaumo ifeeyijehallivi cuhufono jigaiño meehu tifaiño, bu atyivano, bu guiguivano icaneri tifaisucininoma iicaunoco. Jaanoti icaballomi nigainou jicu nigaibadi jeevauhi. Jaamo iijinoti ciijigai, aimuufai, azufre icano ineehicauhi.
18 Jaaneri miyaminaati sanoodimo guijeveuhi toono minooci, sano idiino icano imiti diito iijinoti iineehicauneri. Jaano toono minooci, sano idiino iicano imiti ciijigai, bu aimuufai, bu azufre icano.
19 Jaamo diito icaballomi mitya icauhi iijinofaño, bu ibuhunofaño icano. Jaanoti ibuhuno nigacino jiinimo nigainobadi jeevauhi. Jaaneri imitino miyaminaaco mooniihicaumo.
20 Jaanoti sanoodimo diitoco idaasuno omooniicuurunoti guijevetimo ataajaumo iimitico jeevesuutihi. Jilli suufeniitimo imitino gaijamico, bu oro, plata, bronce, guiisiba, imoho icano eetavota ijimico icano jeecivehicauhi; jaamo ihijimi atyimetimo, bu guubutimo, igotimo icamoco.
21 Bu tolliro suufeniutimo sitaaco agaicaaunoco, bu agaibaniinoco, bu gaigoomima imitinoono iicanehejeque, bu ananivanehejeque icano.

10

Moocaani Toomomɨnaafi Aamegayɨma Iicaabo.

1 Jaadɨ atyɨmeuhi bu sifi Moocaani toomomɨnaafi sihidɨ jeevaabo, aimuufairi minɨcɨnɨɨbo, inigaɨhallɨtɨ tɨɨhi cajetacɨnɨuboma niquejefañotɨ iniituunoco. Jaabo ɨme nɨhɨbabadɨ achɨcɨnɨuhi, bu idɨɨno cɨɨjɨgai ɨmahacɨnobadɨ jeevauhi.

2 Jaabo usefaño aamegayɨ faayɨcɨnɨhaamegayɨ icauhi. Jaabo imiyanaagotɨhaico muuaihallɨvɨ ficuuhi, jaanotɨ inaninaagotɨhaico jiinɨjehallɨvɨ ficuubo icano.

3 Jaaboro sefano coovadiivuubo oono jɨcu sefano ɨnɨɨgonɨcɨbadɨ. Jaano tɨcovovɨ sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨno sisiimɨ ojɨuhi.

4 Jaamo isisiimɨ oojɨunoco uujoho caatɨnɨqui moonɨunaaca sifi niquejefañotɨ uco unuunoco guubuuhi: Jillɨ llɨɨvɨ guubunɨcɨ oono sisiimɨ ihiimaanoco. Jaaboro caatɨnɨdino, unuunoco.

5 Jaanaaca Moocaani toomomɨnaafi jiinɨjehallɨvɨ, bu muuaihallɨvɨ icano ujulleecɨnɨubo imiyanaagohuseque caamo niquejejaagovɨ gañɨɨyɨcɨuhi.

6 Jaaboro fahiijɨvaro iicaabo niquejeque, jiinɨjeque, muuaiñooco, bu paryɨ tonehejefaño iicamoco icano ifiivusuubo momofañodɨ miyaano iicanoco nuuhi: Tusumi mihicacuuhi.

7 Niinoobo imɨriicuco iguiisɨcudɨ Moocaani esamaaje agaajarahicatɨno icacuuji ijeecɨvomɨnaa, ihiimaamɨnaa iicamoco unuubadɨ, nooboro.

8 Jaanaaca niquejefañotɨ uuma ihiimaauno siino bu uco nuuhi: Foobo dɨhɨcɨto jaadi Moocaani toomomɨnaafi johono muuaihallɨri,

jiinɨjehallɨri icano ujulleecɨnɨɨbo usefaño iicahaame afaayɨcɨnɨhaamegayɨco, nooboro.

9 Jaanegui diibojaa ufuuboro toohaamegayɨco diiboco dilluuhi uco ihacɨqui.

Jaanegui uco nuubo: Ɨfaaji machu. Jaano diijɨfaño imono naamejino iimɨhubadɨ. Jaanotɨ dihibafaño faafaityejino, nooboro.

10 Jaaneguiiha diibo usefañotɨ toohaamegayɨco ɨɨcɨuboro machuuhi. Jaano taajɨfaño imɨino iimɨhu imobadɨ. Jaanoco amachuuno taabafaño faafaituuhi.

11 Jaadɨ uco nuumo: Siino dɨɨbogo ajashutɨno cuuminoditɨ, jiinɨjemɨnaaditɨ, siijɨmɨnaaditɨ, bu aivojɨtoditɨ icano Moocaani onoonoco, noomoro.*

11

Miimɨsiicɨ Moocaanitɨ Ihiimaamɨsi.

1 Jaadɨ uco acɨumo noofaijɨcuco metrobadɨ iicanoco. Jaamoro uco nuuhi: Gañiivo. Oono Moocaani templojaco doovo, bu ijeecɨvobujeque doovo icano, bu doovo, ¿naa mɨnoodɨmo tomañovɨ ejeecɨvehicamo miyamɨnaa icahi?

2 Jaanotɨ ɨdɨɨnocoro igoohasico deevedino tohasi siicuumijeo miyamɨnaaguiiharucu iicano. Jaamo diito tuucuumi imino cuumico quicuji cuarenta y dosdɨ nɨhɨbava tɨcovovɨ.

3 Jaasumi uujoho tajɨɨbogomɨnaatɨsico galluji uujoho onoonoco ijɨɨbeguequi mil doscientos sesentadɨ fucuva tɨcovovɨ, cɨvochehujefaño jɨɨcɨnɨmɨsico.

---

* **10:11** Sahaamefaño: nooboro, noono.

4 Jaamɨsi diitɨsi Moocaani jiinɨje Aivojɨɨbo ɨmega
iicahoocɨ olivohoocɨ, bu cuugahu ficuta miihi-
icuucɨ icahicucɨ iicanobadɨ jeevamɨsi.
5 Jaamɨsico saatoho imitɨno omoonɨgohachiijɨ
diitɨsi iijɨtɨ cɨɨjɨgai iineeji diito imɨnaaco ijɨgasuqui.
Tollɨ guijevejimo paryɨ diitɨsico imitɨno imoonɨqui
omoonɨmo.
6 Jaamɨsi jiinɨjehallɨvɨ Moocaanitɨ ihi-
imaanohachuta aigotɨno iicaqui niquejeque
afabaacujino mityama icahi, bu tollɨro nɨfaihuco
tɨɨjohotɨ iminiiyujino mityama icahi, bu
jiinɨjemɨnaaco ɨdaasuno fanoovari imugusumi
omoonɨjino mityama icahi icano.
7 Jaamɨsi idudɨcamaajeque iimivucuudɨ
ɨñɨhicuubo oono ɨñɨhicuhojɨfañotɨ asaaboro
diitɨsico moonɨvaji. Jaabo diitɨsico iguiinonɨɨboro
gaicaauji.
8 Jaamɨsi chuumuhuno tuucuumi sihidɨ
ejeevacuumi, Mohaivojɨɨboco etetecuucuumi
jɨɨhaifaño acaji. Jaacuumi Sodoma, Egipto icanovɨ
oovɨcɨnɨhi.
9 Bu jaamɨsi cɨɨrajitɨhi mifucucɨ, safucu, bu
sifucutɨfeenedɨ icano icajimɨsi. Jaamɨsico faaboho
miyamɨnaa, faacuumiva miyamɨnaa, faajɨva
miyamɨnaa, bu faajiinɨje miyamɨnaa icamo
ihatyɨmequi.
10 Jaamɨsi iguijeveneri jiinɨje miyamɨnaa
sihidɨ imobaaji. Jaamo imo imo iicamoro
sinehejeque fahɨgovavɨ acɨcasiji; Oono diitɨsi
Moocaanitɨ ɨjɨɨbeguehicamɨsi diitoco ɨdaasuno
omoonɨhicamɨsi iguijeveneri.
11 Jaarunaa mifucucɨ, safucu, sifucutɨfeenedɨ
icano nijequetɨ Moocaani diitɨsico siino buheete-

suji. Jaamɨsico paryɨ aatyɨmemere sihidɨ iguetejimo.
12 Jaanaa diitɨsico sefano niquejefañotɨ: Juu caamovɨ masaa, unuunoco guubumɨsi.
Jaaneguiiha caamo fuumɨsi aimuufaifeenedɨ. Jaanoco imɨnaa atyɨmeuhi.
13 Jaano tɨcovovɨ aivo sefano jiinɨje amaryɨbauneri tuucuumitɨ fahuseecɨjaava iicamañotɨ sajaaro callajaavehicauhi. Jaabadɨro tuucuumivɨro ajashutɨno iijano callajaavuuhi. Jaaneri siete mildɨmo miyamɨnaa guijeveuhi. Jaaneri saatoho iguituumoro Moocaani niquejefaño iicaaboco imuuhi.
14 Jino allɨvɨono imitɨ fatyehi. Jaano allɨvɨo imitɨ goovajino asaano.

Niino Mɨriicuco Iguiisɨno.

15 Jaadɨ niinoobo Moocaani toomomɨnaafi imɨriicuco iguiisɨuno tɨcovovɨ sefano guubuvusuuno niquejefaño ajashutɨmo jillɨ unuuno:
Jiinɨje aivojɨno Mohaivojɨɨbedi, bu Icristodi icano icacuuhi. Jaabo tajɨɨbaji fahiijɨvaro, noomoro.
16 Jaanaa veinticuatrodɨmo quillahuto Moocaani ɨmefeeneri ihaivojɨ icaganohallɨri iicaumo jiinɨjehallɨvɨ ajavucamaaiumoro Moocaanico imuuhi,
17 jillɨ noomoro:
Łco mihimehi Moocaani sihidɨ mityama idiicaaboco. Łɨjoho idiicauboco, bu idiicaaboco, bu asaajiiboco icano, bu dimityaco agaayɨcɨɨboro atajɨɨbacuumaño icano.

18 Mɨɨro jiinɨjemɨnaa dijaa sɨfiiratehi. Jaarunofaño ɨɨjoho adaamɨjifucu, bu uchuumucuumoco udugaacujifucu icano gasecuuhi. Jaasumi dijeecɨvomɨnaa ɨɨjoho onoonoco ɨjɨɨbeguehicamoco, bu ɨɨdiro iicahicamoco, bu dimomoco obocɨguehicamoco icano sabadɨro sihidɨ ejeevamehejeque, bu sihidɨ ejeevatɨmehejeque icano adaadujifucu, bu tollɨro jiinɨjeque ifinɨsuhicamoco ifinɨsujino icano, noomoro.

19 Jaasumiro niquejefaño Moocaani temploja faayɨcɨcafutuuhi. Jaaneri Moocaani unuunohaameque ificuuba cajonbaco atyɨmeuhi. Jaasumiro sisiimɨ sihidɨ namebauhi, jiinɨje ñɨhicuno guubuvusuuhi, bu sisiimɨ gɨɨrɨrɨbauhi, bu jiinɨje sefano maryɨbauhi, bu guiisiyɨnobadɨ ejeevano sihidɨ sefano aifuuhi icano.

12

Łñɨhicuubo Dragon Onoobo, Gaigo Icano.

1 Jaanobuunatɨ niquejefaño jabafiirano ɨɨfuvusuuno: gaigo nɨhɨbari imibocɨnɨgobadɨ arɨcuno ɨɨfuvusuuno, fucuo nɨhɨbahallɨri julleecɨnɨgo, docedɨmo meecɨrɨri ichaahimɨga eheetavocɨnɨgaco javucɨnɨgo.

2 Jaago oovago icago iseemevaqui aiveveneri gaibahicauhi.

3 Jaanobuunatɨ bu siino niquejefaño ɨfuvusuuhi: dragon ñɨhicuubo tɨfaibo, sahuse juugahusetɨ miyɨɨcɨ ɨdɨɨno inigaɨnoma icaubo, bu fahuseecɨdɨno inicuno, bu inigaɨno tɨcovoocɨvɨ ichaahimɨganoma icaaubo.

4 Jaabo ibuhuri samañooto meecɨrɨco niquejefañotɨ ubuutuucɨuboro jiinɨjehallɨvɨ

gañɨɨuhi. Jaaboro iseemevaqui omoonɨugo ɨmegavɨ julleeveubo diigo eseemevasumiro tooseeque iduuqui.

5 Jaago gaifi seemeneque seemevauhi. Jaabo jiinɨjemɨnaaco sefano tajɨɨbaji jɨgaiñohiri iicanɨcɨbadɨ. Jaabo niquejefañо satyocafutuuhi Moocaani aivojɨ icagahallɨri iicaabojaago.

6 Jaanotɨ igaigo gaauhi sɨcaihɨgo iicahɨgovɨ Moocaani diiguedi imibachuhɨgo tahɨ diigoco machuco ihacɨqui mil doscientos sesentadɨ fucuva tɨcovovɨ.

7 Jaanobuunatɨ niquejefañо idragon fuuhi iyotoma. Jaamoma moonɨcasiubo Moocaani toomomɨnaa aivojɨɨbo Miguel onoobo iyotoma.

8 Jaaruubo idragonco sahɨgotɨro guiinonɨumo, bu tahɨ niquejefañо diito iicajirumañо samañо chahauhi.

9 Jaamañо diibo sihidɨ ejeevano dragonco baavɨ gañɨɨumo, johono sɨɨcɨjeo jiinimo oono imomo ɨjɨ, Satanas iicaaboco. Jaabo jiinɨjemɨnaaco abañɨhicaaboco iyotoma baavɨ jiinɨjehallɨvɨ gañɨɨumo.

10 Jaanaa guubuuhi sefano niquejefañotɨ unuunoco: Moocaanitɨ asaano taajasu, bu imitya, bu ihaivojɨ icano, bu Icristo mitya icano gasecuuhi. Mɨɨro baavɨ gañɨɨcafutucuubo Moocaanico monahabomɨhallɨvɨ imitɨno ɨjɨɨbeguehicaabo fucuhachuta, cuujehachuta icano.

11 Jaaruuboco monahabomɨ guiinonɨcuuhi Corderobadɨ iicaabo tɨɨjohofañodɨ, bu Moocaani jɨɨbogo miyaano iicanoco ɨjɨɨbeguehicaneri icano. Mɨɨro ifiico gaijɨutɨmo, bu guijeveque iguihiutɨmo icano.

12 Jaaneri niquejefaño iicamo imo imo icahi, bu amɨɨhai tahɨ paryɨ mihicamo icano. Jaanotɨ ɨdaasucani mihicaji amɨɨhai jiinɨjehallɨri, bu muuaiñofaño mihicamo icano. Mɨɨro oono ɨjɨ tahɨgo sihidɨ ɨsɨfiiratooboro niitehi gueenene iicajitɨnoco agaajaaboro.
13 Jaabo idragonco agañɨɨunoma iicaabo oono gaifiico eseemevaugoco bucasiubo.
14 Jaanegui diigoco cɨɨmɨmɨ mogaaje jɨjecuucɨco acɨumo jiinimobadɨ iicaabotɨ tehesino igaaqui sɨcaihɨgovɨ diiguedi iimibachuuhɨgovɨ. Tahɨ di-igoco machuco ihacɨqui mificabacɨ, bu saficaba, bu sificabatɨfeenedɨ icano tɨcovovɨ.
15 Jaago dojɨcutɨ ijiinimobadɨ iicaabo iijɨfañotɨ nɨfaihuco galluuhi muuaitɨ ifiivotonoro diigoco ibecasuqui.
16 Jaarunofaño jiinɨje diigoco amusuuhi, idragon iijɨfañotɨ agalluufaihuco aaduneri.
17-18 Jaanoma iicaabo diigojaa sihidɨ ɨsɨfiiratuuboro fuuhi diigo iyaachimɨhai aatyuvuudɨmo sanoodɨmo Moocaani tajɨɨbaco imino omoonɨmoro, bu Jesucristo jɨɨbogoco jeevesutɨmo iicahicaumoma ihamocasiqui.

13

Iñɨhicumɨsi.
1 Jaadɨ muuai jiinɨgaibaahohallɨvɨ ujulleeveubo atyɨmeuhi ɨñɨhicuubo muuaifañotɨ inuuboco. Jaabo nigaɨnou sahuse juugahusetɨ miyɨɨcɨ icano, bu iniicuno fahuseecɨdɨnou icano. Jaano iiniicuno itɨcovoocɨvɨ ichaahimɨganoma icauhi, bu inigaɨnohallɨvɨ caatɨnɨcɨnɨuno Moocaaniditɨ ɨdicuno onoono momo icano.

2 Jaabo ɨñɨhicuubo jɨcubadɨ ejeevaubo, tɨhaiño
jeejɨ tɨhaiñobadɨ jeevauhi, bu iijɨ leon iijɨbadɨ jee-
vauhi icano. Jaaboco idragon imitya, ihaivojɨ
icaga, sihidɨ bocɨ iijɨ icanoco acɨuhi.
3 Jaabo ɨñɨhicuubo nigaɨtɨ sahɨtɨ icauno itujaavo
diiboco muchuumusujibadɨ iicauno. Jaaruno di-
iboco buuhi. Jaaneri paryɨ jiinɨje miyamɨnaa
ajabafiituumoro diiboco miyaavuguuhi.
4 Jaamoro idragonco cahacɨsuumo diibo
ɨñɨhicuuboco mityaco aacɨumaño. Jaabadɨro bu
ɨñɨhicuuboco cahacɨsuumo jillɨ noomoro: ¿Mɨɨjoho
fɨne jaanɨ ɨñɨhicuubobadɨ jeevahi? ¿Mɨɨjoho fɨne
diiboma amocasijirahi? noomoro.
5 Bu tollɨro diibo ɨñɨhicuubo Moocaaniditɨ
ɨdicunoono ihiimaauno jaabɨcɨcafutuuhi
cuarenta y dosdɨ nɨhɨbava tɨcovovɨ tollɨ imoonɨqui.
6 Jaamaño tɨcovaubo Moocaaniditɨ imitɨno ihi-
imaaboro imomoco ɨdicunoono nuuhi, bu diibo
iimihiijatɨ, bu niquejefaño paryɨ iicamotɨ icano.
7 Tollɨro bu ajaabɨcɨuboro jillɨ ɨɨfɨnɨcɨubo
Moocaanita iicamoma amocasiuboro diitoco
iguiinonɨunoco. Bu gaayɨcɨubo mityaco fahɨgova
miyamɨnaahallɨvɨ, bu faacuumivahallɨvɨ,
fanoohiijɨ miyamɨnaahallɨvɨ, bu faajiinɨje
miyamɨnaahallɨvɨ icano.
8 Jaabo diibo ɨñɨhicuuboco cahacɨsuumo paryɨ
jiinɨjehallɨri iicamo oono jiinɨje ifiivuunotɨro di-
ito momono Corderobadɨ iicaabo agaicaaucufutu-
ubo fiivohaamefaño acaatɨnɨrautɨmo.
9 Amɨɨhai nohojɨma mihicamo jinooco imino
muguubu.
10 Sitaaco cɨvojafaño asatyomo, bu
tollɨro cɨvojafaño satyocafeteji. Jaanotɨ bu

niisugari sitaaco agaicaaumo, bu niisugari gaicaaucafeteji. Jillɨ iicaneguiiha Moocaanita iicamo imiyaavogomoro ijaabɨcɨhicaqui.

11 Jaanobuunatɨ sifi ɨñɨhicuubo jiinɨjefañotɨ asaaunoco atyɨmeuhi. Jaabo iiniicuucɨ cordero iniicuucɨbadɨ jeevauhi. Jaaruubo dragonbadɨ iimaahicauhi.

12 Jaabo itɨconɨo ñɨhicuubo mityaco paryɨ gaayɨcɨuhi, diibo itɨconɨo ñɨhicuubo ɨmefeenevɨ. Jaaboro jiinɨjeque, bu toojehallɨri iicamoco icano tajɨɨbaubo itɨconɨo ñɨhicuubo oono sihidɨ ejeevauno itujaavo ubuhuuboco icahacɨsuqui.

13 Bu tollɨro sihidɨ ejeevanehejeque, bu niquejefañotɨ miyamɨnaa ɨmefeenevɨ jiinɨjehallɨvɨ cɨɨjɨgaico iniitusunehejeque icano.

14 Tonehejeque diibo itɨconɨo ñɨhicuubo ɨmefeenevɨ omoonɨhicaunofeenedɨ jiinɨje miyamɨnaaco bañɨubo. Jaaboro diitoco tajɨɨbaubo diibo itɨconɨo ñɨhicuubo niisugari agavɨrɨɨcunoma iicauruubo ubuheeteubo ɨjɨco iheetavequi.

15 Jaadɨ diibohallɨvɨ asaauno ñɨhicuuboco mitya acɨcafutuuhi itɨconɨo ñɨhicuubo ɨjɨco eetavuuboco ijeebɨɨco aacɨɨboro ihiimaasuqui. Jaaboco iimotɨmoco igaisiraicɨsuqui.

16 Jaabadɨro bu tajɨɨbaubo paryɨ miyamɨnaaco ihoovoco imiyanaagohuseneti, bu ihɨmecunotɨ icano ificuuqui; sihidɨ ejeevatɨmoco, bu sihidɨ ejeevamoco, bu ɨdaasumehejeque, bu sihidɨ inɨhɨbamɨma iicamehejeque, bu miyaamoco, bu jɨjovotoco icano.

17 Jaadɨ mɨɨhaiñooba tɨcovono naajejitɨhi di-ibo oovotama achahamo. Jaano toono diibo ɨñɨhicuubo momo, bu imomo oovo icano.

18 Jaano jino gaajacoro esuhi. Agaajaabo jino
ɨñɨhicuubo oovoco gaajacɨ; jino saafi miyamɨnaafi
oovota. Jaano jino seiscientos sesenta y seis.

14

Ciento Cuarenta y Cuatro Mildɨmo Amasivano.

1 Jaanobuunatɨ emeecɨubo atyɨmeuhi
Corderobadɨ iicaaboco Sion cuumibaɨhallɨri
julleecɨnɨuboco. Jaaboma iicaumo ciento
cuarenta y cuatro mildɨmo miyamɨnaa
ihɨmecunotɨ Corderobadɨ iicaabo momo, bu Caani
momo icano acaatɨnɨcɨnɨumo.
2 Jaadɨ guubuuhi niquejefañotɨ sihidɨ
teehiguiisi uguubuvusunɨcɨbadɨ, bu sisi sefano
ɨgɨɨrɨrɨbanɨcɨbadɨ icano uguubuvusunoco. Jaanou
sihidɨ miyamɨnaa iharpanoco oojɨsunɨcɨbadɨ
jeevauhi.
3 Jaamo bohono masijɨco masivahicauhi
Moocaani aivojɨ icaga ɨmegavɨ, bu igueene-
mehejedɨmo iicaumo ɨmegavɨ, bu quillahuto
ɨmegavɨ icano. Jaajɨco mɨɨhaiñooba aivo
gaajahicautɨhi ɨdɨɨmoro diito ciento cuarenta y
cuatro mildɨmo iicaumo jiinɨje miyamɨnaafeenetɨ
ataajasucafutuumoro.
4 Jaamo diito gaigoomɨvɨ ɨjɨvuutɨmo. Jaamaño
mɨhɨnivatɨmo iicaumo. Jaamo Corderobadɨ
iicaabo dojɨcutɨ feehicahi diibo fahɨgova
ofoohɨgovɨ. Jaamo taajasucafutuuhi. Jaanotɨ
Moocaani, bu Corderobadɨ iicaabo iicamɨsi
gaajacuhi sihidɨ ataajasucafetejinoco.
5 Jaamo Moocaani ɨmegavɨ mɨhɨnivatɨmo iicau-
maño diitofaño bañɨfiira atyɨmerautɨhi.

Moocaani Toomomɨnaa Miimɨsiicɨ, Saafi Ɨdɨino Ɨjɨibogono.

6 Jaanobuunatɨ atyɨmeuhi Moocaani toomomɨnaafi niquejeguiinodɨ ifinɨjitɨno taajasujɨibogoma icaabo gahafooboco. Jaanoco jiinɨjemɨnaaco, bu famoovaaco, bu faajɨva miyamɨnaaco, bu faacuumiva miyamɨnaaco icano ijɨibeguequi.

7 Jaabo sefano nuuhi: Moocaanico mihiguimoro diiboco mihimo. Mɨiro jino tufucu gasecuuhi iimitɨhallɨtɨ jiinɨjemɨnaaco ɨdaasuno omoonɨjifucu. Jaaneguiiha niquejeque, bu jiinɨjeque, bu muuaiñooco, bu pisirigañooco icano ifiivusuuboco mihimo, nooboro.

8 Jaanobuunatɨ bu sifi saauhi jillɨ nooboro: Acutucuuno, acutucuuno sihidɨ ejeevacuumi Babilonia cuumi paryɨ jiinɨjemɨnaaco ihajevari iguiriicavusumaño, nooboro.

9 Jaanobuunatɨ niinoobo saauhi sefano jillɨ nooboro: Oono ɨñɨhicuuboco, bu ihɨjɨco icano, imomoro ihoovotaco ihusevɨ, bu ihɨmecuvɨ icano ificuusumoco

10 Moocaani ñɨhicuno moonɨji. Jaamo ɨdaasuno moonɨcafeteji cɨijɨgai azufrema iicaneri Moocaani toomomɨnaa ɨmefeenevɨ, bu Corderobadɨ iicaabo ɨmefeenevɨ icano.

11 Jaano diitoco ɨdaasuno omoonɨno aimuufai icaji fahiijɨvaro ufucuro finɨratɨno fucuhachuta, cuujehachuta icano jaguisɨsuratɨno diito ɨñɨhicuuboco, bu ihɨjɨco icano acahacɨsumoco, bu imomo oovoco agaayɨcɨmoco icano.

12 Jillɨ iicaneguiiha Moocaanita iicacuumo, diibo atajɨibanoco omoonɨmo, bu Jesuco

jeevesutɨmo iicamo icano jaabɨcɨma iicaqui.

13 Jaanaa guubuuhi niquejefañotɨ: Jinooco caatɨnɨ, noonoro uco unuunoco: Jisumitɨ imicani icajimo Aivojɨɨbo Cristo imiyaavogomo iguijeveme. Jɨɨhɨ tollɨ, noobo Moocaani Gaija: idudɨcamaajetɨ jaguisɨjimo, bu imino omoonɨhicanotɨ gaajaveechujimo icano.

Basuta Ujusicunoco Mɨhɨcɨnɨcɨbadɨ Moocaani Niinofucu Nanɨji Iimifiimoco Imino Imoonɨqui, Jaanotɨ Iimitɨfiimoco Imitɨno Imoonɨqui Icano.

14 Jaadɨ emeecɨubo atyɨmeuhi aimuufai seseeneque. Jaanohallɨri gɨcɨnɨubo saafi miyamɨnaafi seemenebadɨ jeevaabo. Jaabo ichaahimɨga oroogaco inigaɨhallɨvɨ javucɨnɨuhi, bu meeyuhu sɨɨjevahuco gaayɨcɨnɨuboco.

15 Jaanaa templojafañotɨ saafi Moocaani toomomɨnaafi inuuhi. Jaaboro sefano nuuhi oono aimuufaihallɨri ɨgɨcɨnɨuboco: Dimeeyuhuri quitɨcɨɨbo basuta noovataco dɨɨcɨcu tufucu mihicacuuhi. Jino jiinɨje basuta noova tɨfaicuuhi, nooboro.

16 Jaaneguiiha aimuufaihallɨri ɨgɨcɨnɨubo imeeyuhuco jiinɨjehallɨdɨ iguiiyɨcɨuboro jiinɨje basuta noovataco ɨcɨuhi.

17 Jaanobuunatɨ bu sifi Moocaani toomomɨnaafi inuuhi niquejefaño iicaja templojafañotɨ, tollɨro bu ihusefaño sɨɨjevahu meeyuhu icahuma.

18 Jaanaaca bu sifi Moocaani toomomɨnaafi Moocaani jeecɨvobujejaagotɨ saauhi cɨɨjɨgaihallɨvɨ mityama iicaabo. Jaaboro imeeyuhu sɨɨjevahuma iicauboco sefano nuuhi: Disɨjeva meeyuhuri

quiticiibo diici jiinije baacuco oono icivucuunoco, nooboro.
19 Jaanegui diibo imeeyuhuco jiinijehallidi iguiiyiciuboro icituhi jiinije baacuco. Jaaboro ajashutiba Moocaani sifiira nitibafaño gañiituhi imahamicafetequi.
20 Jaanoco cuumiti buhigovi mahamicafutuuhi. Jaano initibafañoti tiijoho ucuuno trescientos kilometrohachuta ifutuuhi fahigovavi, bu ifaicuva ifutuuhi caballomi ujulleeciniimo iijihachuta icano. Miyaminaa tiijoho eneejiruno baacutofaihuviro oovicicafutuuhi.

15

Niino Imiti Iicajino.

1 Jaadi bu siino atyimeuhi niquejefaño iifuvusuuno jabafiiranoco. Jaanou sahuse juugahuseti miimisiici idiino Moocaani toomominaa iticovoocivi niino idaasuno omoonijinoma iicaumo. Jaamo imivusuhi Moocaani sifiirataco.
2 Tolliro bu atyimeuhi muuai vidriobadi jeevano ciijigaima icano foovono sinaagonovi iifuvusunoco. Jaanojiniri jullelleeciniumo Moocaani aaciuno iharpanoma johono iñihicuuboco, bu ihijico icano iguiinoniumoro, bu diibo momo oovotaco agaayiciutimo.
3 Jaamo masivahicauhi Moocaani jeecivominaafi Moise masijico, bu Corderobadi iicaabo masijico icano jilli noomoro:

Aivo ajashutino, olli jeevatino paryi iijoho edeetavono Aivojiibo Moocaani sihidi imityaabo. Jaano diica aivo tiquevehi,

bu aivo miyaano icano, Ɨɨjoho jiinɨje
miyamɨnaa Aivojɨɨbo idiicaabo.
4 ¿Mɨɨjoho bu ɨco, Aivojɨɨbo, ñɨhicugotɨmo icajirahi?
Paryɨ famooro ɨco cahacɨsuji. Mɨɨro ɨɨjoho ɨdɨɨboro
ɨmɨhɨnivatɨɨbo. Jaamaño fanoojiinɨje miyamɨnaa
asaamoro ɨco imeji, aivo ɨɨjoho imino omoonɨno
aatyɨmecafotomaño, noomoro.
5 Jaanobuunatɨ emeecɨubo atyɨmeuhi niquejefañotɨ temploja iimimañoma iicauja afaayacafutuunoco. Tomañovɨ tajɨɨba guiisibabujecɨco ificuhicaumaño.
6 Jaamaño iimimañotɨ inuumo diito sahuse
juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨmo Moocaani
toomomɨnaa Moocaani ɨdaasuno omoonɨjinoma
itɨcovoocɨvɨ iicaumo. Jaamo imichehuje,
arɨcuchehuje, mɨhɨnivatɨchehujefaño jɨɨcɨnɨumo.
Jaamo oro niivɨgaimeeheneri ifeeyɨjenehallɨdɨ
siyɨyɨɨcɨnɨuhi.
7 Jaamoco igueenemehejedɨmo iicaumotɨ
saafi acɨuhi itɨcovoocɨvɨ oro guirihillunoco.
Jaanofaño Moocaani fahiijɨvaro iicaabo sɨfiira
gahafɨcɨnɨnoma.
8 Jaasumiro iimimaño onoomaño aimuufairi
gahafuuhi Moocaani sihidɨ ejeevano, bu
mityatɨ icano asaauno. Jahɨgo mɨɨhaiñooba
jɨcafutuujitɨrahi oono sahuse juugahusetɨ
miimɨsiicɨ icano iicaumo Moocaani
toomomɨnaa itɨcovoocɨvɨ Moocaani ɨdaasuno
omoonɨjinoco asatyumo toonoco omoonɨumo
imivuutɨnohachuta.

16

Moocaani Sɨfiira Guirihilluno Aamɨtaditɨ

Ɨjɨɨbogono.

1 Jaanaa guubuuhi templojafaño iicano iimimañotɨ Moocaani toomomɨnaa sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨno iicaumoco sefano unuunoco: Mofoomoro jiinɨjehallɨvɨ mutucaruto toono sihidɨ ejeevano Moocaani sɨfiira iguirihillunofaño iicanoco, noonoro.

2 Jaaneguiiha diitotɨ saafi tɨconɨuhi jiinɨjehallɨvɨ iguirihillufaño iicaunoco utucaruubo. Jaaneri paryɨ miyamɨnaa oono ɨñɨhicuubo oovotaco agaayɨcɨumoco, bu ihɨjɨco iimuumoco icano fiivuuno ɨdicuno cɨɨnisino sihidɨ aivonoono.

3 Jaanaa allɨvɨoobo bu iguirihillufaño iicaunoco muuaiñofaño tucaruuhi. Jaaneri inɨfaihuno chuumuhu tɨɨjohobadɨ minifutuuhi. Jaaneri paryɨ tumuuaijefaño iicaumo chuumuuhi.

4 Jaanaa allɨvɨoobo bu iguirihillufaño iicaunoco teehinohallɨvɨ, pisirigañohallɨvɨ icano tucaruuhi. Jaaneri inɨfaihuno tɨɨjohotɨ minifutuuhi.

5 Jaanaa guubuuhi diiboro unuunoco: Aivojɨɨbo Moocaani, ɨɨjoho aivo imino omoonɨfiibo, idiimiibo icano. Jaabo idiicaabo, bu idiicaubo icano.

6 Mɨɨro diito ɨɨdiro iicaumoco, bu dijɨɨbogoco ihiimaaumoco icano itɨɨjohoco agañɨɨumoro guijenɨuhi. Jaamaño ɨɨjoho jisumi diitoco tɨɨjohoco diisuhi tollɨ diito imogomaño, nooboro.

7 Jaanaaca bu guubuuhi saafi Moocaani jeecɨvobuje iicauhɨgotɨ unuunoco: Jii, Aivojɨɨbo Moocaani sihidɨ mityama idiicaabo, miyaanohallɨtɨ imino moonɨhi, nooboro.

8 Jaanaa allɨvɨoobo bu iguirihillufaño iicaunoco nɨhɨbahallɨvɨ tucaruuhi. Jaaboro inɨhɨbaco mityaco acɨubo miyamɨnaaco ihaiguucuri ijɨgasuqui.

9 Jaaneri paryɨ miyamɨnaaco ñɨhicuuno jɨgasuubo. Jaarunofaño iimitɨco jeevesuutɨmo, bu Moocaanico imuutɨmo icano; jillɨro diibeditɨ ɨdicunoono iimaaumo toono ɨñɨhicuunoono imitɨhallɨvɨ mityama iicaubeditɨ.

10 Jaano allɨvɨoobo iguirihillufaño iicaunoco oono ɨñɨhicuubo aivojɨ icagahallɨvɨ tucaruuhi. Jaaneri diibo aivojɨ jiinɨje cɨvonoguiino minifutuuhi. Jaanaa miyamɨnaa aaivovomoro cuhufono imicɨcɨfotomoro majaabɨcɨnɨcɨbadɨro diito inehejebanoco jɨmɨcamaaihicauhi.

11 Jaarumo iimitɨco jeevesutɨmo omoonɨmoro Moocaani niquejefaño iicaabeditɨ imitɨnoono iimaauhi icɨɨnisiino, bu aivono icanohallɨtɨ.

12 Jaano allɨvɨoobo bu iguirihillufaño iicaunoco sihidɨ ejeevamuuai Eufrate onoomuuaifaño tucaruuhi. Jaaneri tumuuai fiigatyuuhi jɨɨhaitɨ iminifetequi tojɨri aamɨjɨjaagotɨ jiinɨje aivojɨto isaaqui.

13 Jaadɨ atyɨmeuhi dragon iijɨfañotɨ, bu ɨñɨhicuubo iijɨfañotɨ, bu jihovo iimaamɨnaafi iijɨfañotɨ icano inuumoco, miimɨsiicɨ, saafi ɨdɨɨmova iimitɨno gaijamɨ jacucugamɨbadɨ jeevamoco.

14 Jaamo diitou ɨjɨ gaijamɨ sihidɨ ejeevanehejeque omoonɨhicaumo, bu jiinɨjemɨnaa aivojɨtoco iigaiyɨɨcɨtuumo Moocaani sihidɨ ejeevaaboma ihamocasiqui.

15 Jaanegui mehesɨcɨnɨ uujoho gaajacɨratɨno saaji nanivamɨnaafi asaanɨcɨbadɨ. Imicani icajiibo ifiico imino imibachuubo gaachehuco imibachunɨcɨbadɨ. Jaabo ɨcɨgatɨɨbo iicanɨcɨbadɨ

teemejiibo. Jaabo nucufeguecujitɨibo sɨcaibo iicaabo iicanɨcɨbadɨ.
16 Jaamo diito imitɨno gaijamɨ aivojɨtoco igaiyɨicɨuhi hebreomɨ iijɨri Armagedon onoomañovɨ.
17 Jaanobuunatɨ niinoobo iguirihillufaño iicaunoco tucaruuhi sɨcaisituvɨ. Jaanaa niquejefaño iicaja iimimañotɨ Moocaani aivojɨ icagatɨ sefano unuuno guubuvusuuhi: Fɨne imivocafutucuuno, noonoro.
18 Jaasumiro sihidɨ namebauno, bu jiinɨje ñɨhicuno guubuvusuuhi, bu sihidɨ sisiimɨ icauhi icano. Jaaneri sihidɨ sefano jiinɨje maryɨbauhi jiinɨjehallɨri miyamɨnaa iicanotɨ amaryɨbahicauno janaanɨcɨvɨ.
19 Jaaneri sihidɨ ejeevacuumi dujavavu-uhifeenedɨ minoocɨ, sano ɨdɨino. Tollɨro bu jiinɨje miyamɨnaa cuumino callajanamaaiuhi icano. Jaadɨ bu Moocaani sihidɨ ejeevacuumi Babilonia cuumitɨ esafutuuhi. Tuucuumico isɨfiirafaihuco ifayɨisuqui tuucuumijaago ɨsɨfiiratuuboro agalluufaihuco.
20 Jaaneri bu ifachugaiño, bu ifabaɨno icano bu-uhicauno.
21 Tollɨro bu miyamɨnaahallɨvɨ niquejefañotɨ guiisibanobadɨ ejeevano aifuuhi. Jaanaa saba bocɨ cuarenta kilodɨno icauhi. Jaanohallɨtɨ miyamɨnaa Moocaanico: Imitɨnoono, nuuhi jihishɨtɨneri diitoco ɨdaasuno omoonɨunohallɨtɨ.

17

Sihidɨ Ejeevano Ajevamɨnaagoco Ahaamɨno.

1 Jaanaa tajaago saaubo oono Moocaani
toomomɨnaa sɨfiira guirihillunoma iicaumotɨ
saafi. Jaaboro uco nuuhi: Juu disaa, ɨco
ɨɨfusuqui oono sihidɨ ejeevano ajevamɨnaago
muuaiñohallɨri ɨgɨcɨnɨgoco ahaamɨnoco, nooboro.
2 Mɨɨro jiinɨjemɨnaa aivojɨto diigoma imitɨno ic-
ahicahi. Jaaneri jiinɨjehallɨri iicamo diigo aje-
vafaihuri guiriicavehicahi.
3 Jaanobuunatɨ Moocaani Gaija uco
ɨɨfusuunofañodɨ Moocaani toomomɨnaafi uco
sɨcaihɨgovɨ satyuuhi. Jahɨgo atyɨmeuhi gaigooco
ɨñɨhicuubo tɨfaibohallɨri gɨcɨnɨgoco. Jaabo
ɨñɨhicuubohallɨ sihidɨ caatɨnɨcɨnɨuno Moocaanidit-
ɨdicuno onooneheje, bu jaabo nigaɨno sahuse
juugahusetɨ miyɨɨcɨ ɨdɨɨno, bu fahuseecɨdɨno
iinicuno icano.
4 Jaago diigo diibohallɨri ɨgɨcɨnɨugo jɨɨcɨnɨuhi
tɨfaihɨba iicachehuri, bu atyɨvachehuco icano.
Jaago imibaiquimaaicɨnɨuhi orori, bu iminoono
guiisiyɨneri, bu perlari icano. Jaago gaayɨcɨnɨuhi
oro guirihilluco ɨɨdicuneneri, bu ihajeva ɨdicuri
icano gatyuucɨ icahilluco.
5 Jaago ɨmecuri caatɨnɨcɨnɨuno ɨtɨhɨɨno momo:
Sihidɨ ejeevano Babilonia cuumi ajevamɨnaa seejɨ,
bu paryɨ jiinɨjehallɨri iicano ɨɨdicunoono seejɨ
icano, onoono.
6 Jaadɨ uujoho gaajacɨuhi diigo Moocaanita
iicamo tɨɨjeheri, bu Jesu miyaabo iicanoco
ɨjɨɨbeguehicaumo tɨɨjeheri icano imo imo iicagoro
guiriicavocɨnɨgoco. Jaanoco aatyɨmeuboro sihidɨ
jabafiituuhi.
7 Jaaneguiiha Moocaani toomomɨnaafi uco
nuuhi: ¿Collɨhi daabafiitehi? Ɨco uujoho

gaajasuji oono ɨtɨhɨino diigoco adaatyɨmene mɨllɨ eneejirunoco, bu ɨñɨhicuubo sahuse juugahusetɨ miyɨicɨ ɨdɨino, bu fahuseecɨ iinicuno iicaabo diigoco ifiiseebetɨ icano.

8 Diibo ɨñɨhicuuboco adaatyɨmeebe johono iicahinɨibo. Jaaruubo jisumi chahacuhi. Jaaruubo siino ɨñɨhicuhojɨfañotɨ saajiibo ifinɨcujihɨgovɨ efeejino ɨmegavɨ. Jaaneri jiinɨjehallɨri iicamo jiinɨje ifiivuunotɨro fiivohaamefaño imomono achahamo sihidɨro jabafiiteji oono ɨñɨhicuubo iicahinɨibo, achahacuubo, siino asaadɨ.

9 Jimañeri onoonoco gaajama iicamo gaajaji: Mɨiro oono inigaɨno, sahuse juugahusetɨ mibaɨcɨ ɨdɨino ifabaɨno iicanoco eneejiruno: Tobaɨjehallɨri diigo ɨgɨcɨnɨbaɨjeditɨ.

10 Jaayɨijere bu sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨino aivojɨto iicamedit̨ɨ eneejiruno. Jaamotɨ sahusedɨmo finɨcuuhi. Jaanotɨ saafi jino icahi. Jaanotɨ saafihiica gasetɨhi. Jaaruubo agasedɨ gueenene icajitɨhi.

11 Jaabo oono ɨñɨhicuubo iicahinɨibo, achahacuuruubo diitobuunatɨ asaajiibo aivojɨibotɨ iicaqui. Jaaboma ochodɨmo minifetejimo. Jaabo bu diito sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨino iicaumooboro. Jaadɨ feejiibo ifinɨcujihɨgovɨ.

12 Jaanotɨ bu fahuseecɨdɨno iinicunoco adaatyɨmene fahuseecɨdɨmo aivojɨto iicajimoco onoono. Jaamo tajɨibatɨhiica. Jaarumo sano nɨhɨba oovotɨ aivojɨ iijɨco gaayɨcɨjimo sano oono ɨñɨhicuuboma.

13 Jaamo diito aivojɨto sabadɨ ihiimaamoro imitya, bu ihaivojɨ icanoco oono ɨñɨhicuuboco acɨjimo.

14 Jaamoro Corderobadɨ iicaaboma amocasi-
jimo. Jaarumoco Corderobadɨ iicaabo guiinonɨji,
mɨɨro diibo aivojɨto Aivojɨɨbo, bu tajɨɨbamɨnaa
Tajɨɨbamɨnaafi icano iicamaño. Jaaboma iicamoco
Moocaani ocoovauboro ɨcɨuhi. Jaamo diiboco
jeevesutɨmo icahi, nooboro.

15 Jaadɨ bu siino uco nuubo: Johono muuaiñooco
ajevamɨnaago tumuuaijehallɨri gɨcɨnɨgoco
adatyɨmemuuaije oono cuumino miyamɨnaa,
bu fanoohiijɨ miyamɨnaa, bu jiinɨjemɨnaa icano.
16 Jaabadɨro bu oono ɨñɨhicuubo nigaɨnohallɨvɨ
fahuseecɨdɨno iinicunoco adaatyɨmene
ajevamɨnagoco ɨjɨɨhevenere sɨcaiigoco
jeevesujimo, bu tollɨro diigo uucunoco uduumoro
diigoco cɨɨjɨgaifaño jɨgasujimo icano.
17 Mɨɨro Moocaani diito jeebɨɨfaño ficuji diibo
iimogobadɨ diito imoonɨqui. Jaamaño sabadɨro
ihiimaamoro ihaivojɨ iijɨco ɨñɨhicuuboco acɨjimo
Moocaani unuuno imivocafotonohachuta.
18 Jaanotɨ bu gaigooco adaatyɨmene oono si-
hidɨ ejeevacuumi jiinɨje miyamɨnaa aivojɨtoco
atajɨɨbahicacuumitɨ onoono, nooboro.

18

Babilonia Cuumi Ifinɨjino.

1 Jaanobuunatɨ atyɨmeuhi Moocaani
toomomɨnaafi sihidɨ mityama icaabo
niquejefañotɨ iniituunoco. Jaabo seseene
jiinɨjeque achɨcɨuhi ihar̈ɨcuri.

2 Jaabo sefano nuuhi: Acutucuuno, acutucuuno sihidɨ ejeevacuumi Babilonia cuumi ɨjɨmɨ iijanotɨro fiivutucuuno, bu fanoohimitɨ gaijamɨ iijanorucu, bu faaboho jooɨ agahafomo ɨɨdicufiimo, bu ɨjɨɨhechufiimo icamo iijanurucu icano.

3 Mɨɨro paryɨ jiinɨjemɨnaa tuucuumi ajevafaño imo imo icahicahi, bu jiinɨjemɨnaa aivojɨto diigoma ihajevari imitɨneheje icahicahi, bu jiinɨje naajemɨnaa tuucuumi imitɨ naajeteque omoonɨmoro sihidɨro nɨhɨbamɨvahicahi icano, nooboro.

4 Jaadɨ siino guubuuhi niquejefañotɨ unuunoco: Amɨɨhai tatya mihicamo tuucuumitɨ mihiino tuucuumi imitɨfañodɨ mihicadino, bu tuucuumico ɨdaasuno omoonɨjino amɨɨhaivɨ ɨfetedino.

5 Mɨɨro tuucuumi imitɨ ajashutɨno jiinɨjetɨ niquejevɨ ɨɨfutucuuhi. Jaaneri Moocaani diigo imitɨco esafutucuuhi.

6 Jaanegui diigoco mahacɨ oono saatohoco diigo aacɨhicabadɨro buuna. Bu diigoco majaadu oono diigo omoonɨuno allɨnoocɨvɨ. Bu oono diigo sitaaco iimitɨno eheetavehicano janaanɨcɨvɨ meheetavo diiguedi.

7 Sihidɨro aivono, ɨdaasuno icano diigoco momoonɨ oono diigo sihidɨ mitya mitya icahicagoro, sihidɨ imitɨco iimogogoro omoonɨhicano tɨcovovɨ icano. Mɨɨro diigo ijeebɨɨfañodɨ neehicahi: Jino uujoho aivojɨgobadɨ icahi, bu uujoho fibaijɨgo iicatɨmaño ɨdaasuno icajitɨhi, noogoro.

8 Jaamaño safucudɨro diigoco ɨdaasuno omoonɨjino ihallɨvɨ gaseji: guijeve, bu ɨdaasu, bu ajeba, bu cɨɨjɨgairi jɨgasucafetejigo icano. Mɨɨro jishɨtɨɨbo Moocaani diigohallɨvɨ jillɨ neehi.

9 Jaaneri jiinɨjemɨnaa aivojɨto diigoma iicahicamo, bu imitɨco sihidɨ iimeguehicamo icano ataacasimoro sihidɨ diigueri ɨdaasuveji diigo ɨjɨgano aimuufaico aatyɨmemere.
10 Jaamoro diigoco ɨdaasuno omoonɨno ñɨhicutɨ tehesino iicahɨgotɨ neejimo: ¡Ayɨ! Łdaasucani dicahi, ɨɨjoho Babilonia cuumi iguiraacuumi, sihidɨ edeevacuumi. Dihallɨvɨ sano goovanogayɨ ɨco ɨdaasuno omoonɨno gasehi, noomoro.
11 Bu tollɨro jiinɨje naajemɨnaa tuucuumico ɨɨdaasuvomoro taacasiji diito inaajeteque ɨsɨvanoco mɨɨhaiñooba anaajecuujitɨneri.
12 Jaano diito naajetene: oroneheje, plataneheje, bu oovosɨɨno guiisiyɨneheje, perlaneheje, bu iiminoono gaachehuboogano, sedaboogano, aatyɨvaneheje, bu tɨfaihɨba iicaneheje icano, bu tollɨro fanoova ɨmohono afacɨcɨnoono, bu marfilneheje, bu iimino ɨmohono, bu bronceneheje, jɨgaiñoneheje, bu ucuhufono guiisibano marmol onooneheje,
13 bu canelaneheje naajete, bu afacɨcɨnoono, maaniguiijɨno, mirraneheje, facɨcɨfaihuno, vinofaihuno, dɨɨrɨbano, bu harinaguiijɨno, bu ñaavaneheje, bu tollɨro asimɨnaajeteneheje, ovejamɨ, caballomɨ, bu carrono, bu miyamɨnaa jɨjovotehejeque icano.
14 Jaamoro tuucuumico neejimo: Łɨjoho sihidɨ idimeguehicano chahacuuhi, bu fahiijɨvaro chahacuujino sihidɨ dibusumije, dihovosɨneheje icano, noomoro.
15 Paryɨ jinehejeque tuucuumico anaajemere sihidɨ ɨnɨhɨbamɨvahicamo tehesinotɨro iicajimo tuucuumico ɨdaasuno omoonɨno ñɨhicutɨ, ihɨdaasuri

ataamoro neeji:

16 ¡Ayɨ! Łdaasucani sihidɨ ejeevacuumi icahi. Mɨɨro gaigo imichehujefaño, ɨtɨfaihɨba iicachehujefaño, aatyɨvachehujefaño icano jɨɨcɨnɨgo, bu orori, imino guiisiyɨneri, perlari icano imibachucɨnɨgobadɨ jeevauhi.

17 Jaano ajashutɨno busumije mɨllɨ goovanogayɨ finɨhi, noomoro.

Jaabadɨro bu paryɨ cɨɨjɨgaimeenene aivojɨto bu togajeri ɨɨgomo, bu togaje dudɨcamaajemɨnaa, bu paryɨ muuaiñofaño ududɨcamaaimeheje icano tehesinoro julleecamaaiji.

18 Jaamoro tuucuumi ɨjɨgano aimuufaico aatyɨmene ɨdaasuri coovadiivejimo: ¿Cuucuumi aivo jiicuumi ɨvɨbadɨ iicacuumi chahahi? noomoro

19 inigaɨnohallɨvɨ jiinɨnoco gavaracuuji ɨɨdaasuvomoro, taacasimoro gaibacasiji: ¡Ayɨ! Łdaasucani sihidɨ ejeevacuumi icahi. Mɨɨro tuucuumi busumijeri paryɨ muuaifaño icɨɨjɨgaimeenenema iicamo sihidɨ nɨhɨbamɨvahicahi. Jaacuumi mɨllɨ goovanogayɨ finɨhi, noomoro.

20 Jaarunofaño amɨɨhai niquejefaño iicamo tuucuumico mihimoba, bu amɨɨhai Moocaani minɨsumɨnaa bu mihimoba, bu paryɨ Moocaani iijɨco mɨjɨɨbeguehicamo, bu diibota mihicamo icano. Mɨɨro tuucuumico tollɨ omoonɨneri amɨɨhaiño jaadaco Moocaani ɨcɨhi, nooboro.

21 Jaanaaca Moocaani toomomɨnaafi sihidɨ jeevaabo guiisibatyɨgabaco gañɨiyɨcɨuhi machuta cahasutaguiisibatyɨgababadɨ iicabaco. Jaaboro muuaifaño gañɨɨuhi, jillɨ nooboro: Jillɨ

gañɨɨcafetejicuumi baavɨ sihidɨ ejeevacuumi Babilonia cuumi. Jaacuumi siino ufucuro atyɨmeracujitɨhi.
22 Bu ufucuro dijɨɨhaiñofaño arpa, bu siru, mɨriicuno icano guubuvusucuujitɨhi, bu fanoodudɨcamaajemɨnaa, bu machutaaco acahasuno guubuvusucuujitɨhi icano,
23 bu ɨco achɨcɨnɨhicano cɨɨjɨgaimecuno ɨfuvusucuujitɨhi, bu ufucuro ɨɨvɨ guubuvusucuujitɨno taabava jɨɨbaimo masino icano, dinaajemɨnaa sihidɨ ejeevamo paryɨ jiinɨje miyamɨnaaco dihapichuneri abañɨhicaumaño.
24 Mɨɨro tuucuumifaño Moocaani iijɨco ɨjɨɨbeguehicaumo tɨɨjohoco agañɨɨuno atyɨmecafetehi, bu tollɨro Moocaanita iicamo tɨɨjoho, bu paryɨ jiinɨjehallɨvɨ agaicaauhicamo tɨɨjoho icano, nooboro.

19

1 Jaanobuunatɨ niquejefañotɨ sefano sihidɨ miyamɨnaa unuunoco guubuuhi:
¡Aleluya! Itaajasu, iimi, imitya icano paryɨ Moocaanino.
2 Mɨɨro diibo imino miyaanoro emeecɨɨboro dugaacufihi. Mɨɨro sihidɨ ejeevano ajevamɨnaago jiinɨjemɨnaaco ihajevari ɨmɨhɨninɨgoco, toono jaadaco acɨcuubo. Ijeecɨvomɨnaa tɨɨjohoco agañɨɨuno jaadaco ɨcɨcuubo, noomoro.
3 Jaadɨ siino sefano nuumo: ¡Aleluya! Diigoco ɨjɨgasuno aimuufai suufenɨtɨno aimuuji, noomoro.
4 Jaadɨ bu veinticuatrodɨmo quillahuto iicamo, bu igueenemehejedɨmo iicamo icano jiinɨjehallɨvɨ ajavucamaaiumoro Moocaani

ihaivojɨ icagahallɨri iicaaboco imuumoro neehicauhi: ¡Fɨne! ¡Aleluya! noomoro.

5 Jaanaaca Moocaani aivojɨ icagajaagotɨ unuunoco guubuuhi: Moocaanico mihimo paryɨ amɨɨhai diibo jeecɨvomɨnaa, diiboco mihiguimo mequehefiimo, bu munumefiimo icano, noomoro.

Corderobadɨ Iicaabo Jɨɨbaimo Iicajino.

6 Tollɨro guubuuhi sihidɨ miyamɨnaa ihiimaabadɨ iicano, sefano guubuvusuuhi guiisino uguubuvusunɨcɨbadɨ iicano, bu sefano sisiimɨ ɨgɨɨrɨrɨbanɨcɨbadɨ icano, jillɨ neehicauhi:

¡Aleluya! Aivojɨɨbo Moocaani sihidɨ mityama iicaabo atajɨɨbacumaño.

7 Masɨɨ imono mihicamoro imo imo miicaqui. Jaamoro diiboco macahacɨsuqui. Mɨɨro jino Corderobadɨ iicaabo taabava jɨɨbaimo iicajino gasecuuhi, bu mogai iicajigo imibaivucuuhi.

8 Jaagoco iimino gaachehu, mɨhɨnivatɨchehu, arɨcuchehufaño jɨɨhacucuumo, noonoro.

Jaano toono iimichehufaño ɨjɨɨhacuno onoono Moocaanita iicamo mɨhɨnivatɨmo iicanoco eneejiruno.

9 Jaadɨ uco Moocaani toomomɨnaafi nuuhi: Jinooco bu caatɨnɨ: Imicani icajimo Corderobadɨ iicaabo taabava jɨɨbaimojaagovɨ ucuuhuvamo, nooboro.

Jaadɨ bu uco siino nuubo: Jino Moocaani iijɨ aivo miyaano iicano, nooboro.

10 Jaanegui uujoho diiboguiino memuɨɨvuuhi diiboco imequi. Jaarunaa uco nuubo: Tollɨ moonɨdino uujoho, bu tollɨro Moocaani

jeecɨvomɨnaafi ɨɨjoho idiicabadɨro, bu dinahabomɨ Jesu jɨɨbogoco suufenɨtɨmo ɨjɨɨbeguehicamobadɨro icano. Jaanegui Moocaanicoro diimo, nooboro.

Mɨɨro toono Jesu jɨɨbogoco ɨjɨɨbogomo Moocaani iimaa jɨɨbogomɨnaa.

Eseseene Caballohallɨri Iicaabo.

11 Jaadɨ atyɨmeuhi niqueje faayɨcɨnɨunoco. Jaanofañotɨ inuubo seseebe caballo. Jaabohallɨri iicaubo momou Abañɨtatɨibo, Miyaabo icano. Jaabo imino atajɨibahicaaboro miyaano iimitɨnoco iguiinonɨqui mɨnaaco eheetavefiibo.

12 Jaabo aallɨino cɨjɨgaiguiihunobadɨ jeevauhi, bu inigaɨhallɨvɨ sihidɨ chaahimɨgano icauhi, bu imomo caatɨnɨcɨnɨuhi. Jaamomoco ɨdɨɨboro diibo gaajauhi.

13 Bu jaabo tɨɨjohori jeesucɨnɨchehufaño jɨɨcɨnɨuhi. Jaabo momou Moocaani Iimaa.

14 Jaabo dojɨcutɨ fuumo niqueje amocasimɨnaa imichehuje, mɨhɨnivatɨchehuje, seseechehujefaño jɨcucucɨnɨmo. Jaamo bu tollɨro seseefiimo caballomɨhallɨri icaumo.*

15 Jaabo iijɨfañotɨ sɨɨjevaga niisuga inoocɨnɨuhi. Togari jiinɨjemɨnaaco iguiinonɨqui. Jaaboro tajɨɨbajiibo jɨgaiñohiri iicanɨcɨbadɨ. Jaaboro aamɨjiibo oono baacufaihuco ihɨcɨqui itɨhairi iquicunɨcɨbadɨ. Jaaboro diitoco Moocaani imityaabo ɨdaasuno moonɨji.

16 Jaabo idɨhallɨvɨ igaachehutɨ caatɨnɨcɨnɨuno aivojɨto Aivojɨibo, bu tajɨibamɨnaa Aivojɨibo icano onoomomo.

---

* **19:14** Griego iijɨri noono: Jaaboro diitoco iisujiibo Moocaani imityaabo sɨfiira aivofaihuco.

17 Jaadɨ bu atyɨmeuhi saafi Moocaani
toomomɨnaafi nɨhɨbahallɨri julleecɨnɨɨboco.
Jaabo sefano coovadiivuhi paryɨ joomɨ
asimɨ niquejeguiinodɨ agahafomoco: Masaa.
Jaamoro mihigaivova ajashutɨno Moocaani
machutajaagovɨ.
18 Jaamo aivojɨto uucunoco, amocasimɨnaa
aivojɨto uucunoco, bu esefafiimo uucunoco, bu
caballomɨ uucunoco, bu diitohallɨri iicahicamo
uucunoco miyaamo uucunoco, bu jɨjovoto
uucunoco bu unumefiimo uucunoco, bu
equehefiimo uucunoco icano muduuva, nooboro.
19 Jaadɨ atyɨmeuhi ɨñɨhicuuboco, bu tollɨro
jiinɨjemɨnaa aivojɨto ihamocasimɨnaama
igaivuumoro oono eseseene caballohallɨri
iicaaboma, bu diibo amocasimɨnaama icano
imoonɨcasiqui asaaumoco.
20 Jaadɨ ɨñɨhicuuboco, bu jihovo iimaamɨnaafico
icano sano agaayɨcɨuboro sisɨɨbo. Jaabo
diibo jihovo iimaamɨnaafi ɨñɨhicuubo
ɨmegavɨ jabafiiranehejeque omoonɨhicaubo.
Tonehejefeenedɨ diibo jihovo iimaamɨnaafi
miyamɨnaaco bañɨhicauhi oono ɨñɨhicuubo
oovotaco agaayɨcɨumoco, bu jaamoro diibo
ɨjɨco iimuumoco icano. Jaamɨsico gañɨɨubo
buheemɨsico cɨɨjɨgai jɨcooba azufrema ɨjɨgabafaño.
21 Jaanotɨ diitɨsi yoto guijenɨcafutuuhi oono
eseseene caballohallɨri iicaubo iijɨfañotɨ niisuga
iinoocɨnɨugari. Jaamo uucuneri paryɨ añɨmɨ si-
hidɨro tuvauhi.

20

Mil Añɔ Tɨcovovɨ Imino Iicajino.

1 Jaanobuunatɨ atyɨmeuhi Moocaani
toomomɨnaafi ihusefaño ɨñɨhicuhojɨ llave,
bu jɨgaiñehityɨgaba icanoma niquejefañotɨ
niituuboco.
2 Jaaboro dragonco agaayɨcɨuboro tohiri sisɨuhi.
Jaaboco sɨɨcɨjeo jiinimo, ɨjɨ, Satanas iicaaboco mil
año tɨcovovɨ ficuubo.
3 Jaaboro diiboco ɨñɨhicuhojɨfañ̃o agañɨɨuboro
ihallɨvɨ maaninɨuhi. Jaaboro tuhuga ɨmega igaa-
jataco ficuuhi siino miyamɨnaaco bañɨcuutɨɨbo
iicaqui mil año tɨcovovɨ. Jaadɨ mil año afaty-
onobuunatɨ siino sinaayucafetejiibo. Jaaruubo
gueenene icajitɨɨbo.
4 Jaanobuunatɨ atyɨmeuhi sihidɨ aivojɨ
icagano iicanoco. Jaanohallɨri gɨcɨnɨumo
itajɨɨbaqui mityaco agaayɨcɨumo. Tollɨro bu
atyɨmeuhi johono Moocaani iijɨco Jesucristofañodɨ
ɨjɨɨbeguehicaunohallɨtɨ inigaɨnoco iquitɨumo
jeebɨɨnoco. Jaamo diito ɨñɨhicuuboco, bu ihɨjɨco
icano imuutɨhi. Tollɨro bu diibo oovotaco
ficusuutɨmo ihɨmecutɨ, bu ihusetɨ icano. Jaamo
ubuheeteumoro Cristoma mil año tɨcovovɨ
tajɨɨbauhi.
5 Jaano toono itɨconɨo buheete iicajino. Jaanotɨ
saatoho uchuumucuumo buheeteutɨhi. Jari toono
mil año afatyonobuunatɨ buheetejimo.
6 Imicani icamo Moocaanidiro iicamo Jesu
buheetebuunatɨ itɨconɨo buheetefañodɨ iicajimo.
Jaamohallɨvɨ allɨvɨo guijeve imityama chahaji,
diitoco cɨɨjɨgaifaño agañɨɨjirunoma. Jillɨro ɨvɨ
Moocaani Cristo iicamɨsi sacerdotemɨtɨro icajimo.
Jaamoro diiboma mil año tɨcovovɨ tajɨɨbajimo.
7 Jaano toono mil año afatyonobuunatɨ Satanas

siino sinaayucafeteji ɨñɨhicuhojɨfañotɨ.
8 Jaadɨ feejiibo paryɨ jiinɨjemɨnaaco ibañɨqui. Jaaboro Magog cuumi, bu Gog cuumi icano iyotoma bañɨtejiibo. Jaaboro tuucuumicɨ amocasimɨnaa ajashutɨmo muuaiño jiinɨgaiyɨhaiñobadɨ iicamoco igaiyɨɨcɨjiibo mɨnaaguiiha.
9 Jaadɨ saajimo jiinɨjejɨnibacɨdɨ. Jaamoro Moocaanita iicacuumico, Moocaani agaijɨcuumico, Jerusale cuumico cabaacujimo. Jaarumohallɨvɨ Moocaani cɨɨjɨgaico agalluuno paryɨ diitoco jɨgasuji.
10 Jaanotɨ ɨjɨ diitoco abañɨuboco gañɨɨjiibo cɨɨjɨgai azufrema ɨjɨgano jɨcoobafaño; oono ɨñɨhicuubo, bu jihovo iimaamɨnaafi icamɨsico agañɨɨubafaño. Jahɨgo ɨdaasuno aivono moonɨcafetejimo fahiijɨvaro cuujehachuta, fucuhachuta icano.

Sihidɨ Ejeevano Eseseene Aivojɨ Icaga.

11 Jaadɨ atyɨmeuhi sihidɨ jeevano seseene aivojɨ icagaco, bu togahallɨri ɨgɨcɨnɨuboco icano. Jaabo ɨmefeenetɨ niqueje, jiinɨje icano sano finɨuhi atyɨmeratɨno. Jaamaño diito iicaujirumaño atyɨmerautɨhi.
12 Jaadɨ atyɨmeuhi paryɨ iguijevehicaumo unumefiimo, bu equehefiimo icano sahɨgo Moocaani ɨmefeenevɨ jullelleecɨnɨmoco. Jaadɨ faayɨcɨumo aameneque, tollɨro bu sihaame fiivohaameque icano. Jaadɨ uchuumucuumo jaa-ducafutuuhi omoonɨhicaunoco toohaamejefaño iicaubadɨ.
13 Jaasumi iguijeveumo teehinofaño, bu muuaiñofaño icano buheeteuhi. Jaabadɨro

bu famooro iguijeveumo jeebɨino buheeteuhi guijevemɨnaa iicahicaumañoti. Jaamoco paryɨ jaaducafutuuhi omoonɨhicaunehejeque emeecɨiboro.

14 Jaadɨ guijeve, bu guijevemɨnaa iicahicaumaño icano gañɨicafutuuhi cɨijɨgai jɨcoobafañoʼ. Jaaba toba cɨijɨgai jɨcooba allɨvɨo guijeve iicano.

15 Jahɨgo bu tollɨro gañɨicafutuumo fiivo aamefaño imomono acaatɨnɨrautɨmo icano.

21

Bohono Niqueje, Bu Bohono Jiinɨje Icano.

1 Jaanobuunatɨ atyɨmeuhi bohono niquejeque, bu bohono jiinɨjeque icano. Mɨiro itɨconɨo niqueje, bu itɨconɨo jiinɨje icano ifinɨcuumañoʼ, bu tollɨro muuaiñoʼ chahacuuhi icano.

2 Uujoho Jua, atyɨmeuhi iimino cuumi, bohono Jerusale cuumi niquejefañotɨ Moocaani ɨmefeenetɨ iniituucuumico. Jaacuumi imino imibachucɨnɨuhi gaigo itajevaqui iimibaiquimaainɨcɨbadɨ.

3 Jaanaaca niquejefañotɨ sefano unuunoco guubuuhi: Meecɨ, jino Moocaani miyamɨnaafeeneri jisumi iicacuunoco. Jaabo diitoma icajiibo. Jaanotɨ diiteji diibo cuumimɨnaa icano. Jaabo Moocaani diitoma icaji diito Caanitɨ iicaqui icano.

4 Jaamo taafiirafaihunoco Moocaani filluji. Jaadɨ siino guijeve chahacuuji, bu taafiira chahacuuji, bu ɨdaasuhiica, bu aivehicano chahacuuji, eedeene achahacuujimañoʼ, noonoro.

5 Jaanaaca ihaivojɨ icagahallɨri ɨgɨcɨnɨubo nuuhi: Meecɨ, paryɨ uujoho bonehejeque eetavehi, nooboro.

Jaadɨ bu nuubo: Caatɨnɨ, jino aivo miyahiijɨ aivo miyaano iicano, nooboro.
6 Jaadɨ bu uco siino nuubo: Fɨne, imivocafutucuuno. Uujoho ɨmegaoobo, bu allɨvɨoobo icano, oono A, Z icano iicabadɨ iicaabo. Jaabo uujoho adufirari iicaaboco pisirigai nɨfaihu fiivoco aacɨfaihutɨ isuuji jaadusuratɨno.
7 Bu mityano iicamo paryɨ toonoco gaayɨcɨji oono caani busumijeque illi agaayɨcɨnɨcɨbadɨ. Jaamo Caaniji uujoho. Jaanotɨ diiteji taseeme icano.
8 Jaanotɨ ɨñɨhicuguehicamoco, bu imiyaaveguehicatɨmoco, bu fanoova imitɨmɨnaaco, bu agaicaaufihicamoco, bu gaigoomɨma imitɨnoono iicahicamoco, bu apichunoco ihiimaahicamoco, bu jihovo caani ɨjɨmɨco ejeecɨvehicamoco, bu paryɨ abañɨfifihicamoco icano gañɨɨjimo cɨɨjɨgaima azufre ɨjɨgano jɨcoobafaño. Jino allɨvɨo guijeve iicajino, nooboro.

Bohono Jerusale Cuumi.

9 Jaanaaca Moocaani toomomɨnaafi sahuse juugahusetɨ miimɨsiicɨ ɨdɨɨmo niinoono Moocaani sɨfiira guirihillunoma iicaumotɨ saafi tajaa asaauboro uco nuuhi: Juu disaa ɨco Corderobadɨ iicaabo taaba iicagoco ɨɨfusuqui, nooboro.
10 Jaano toono uco Moocaani Gaija ɨɨfusuunofaño atyɨmeuhi Moocaani toomomɨnaafi uco caamovobaɨ guiraabaɨ nijequevɨ asatyuuboro ɨfusuuhi iimino cuumi sihidɨ ejeevacuumi, Jerusale cuumi niquejefañotɨ Moocaani ɨmefeenetɨ iniitucuumico.

11 Jaacuumi seseene achicinihi Moocaani aricuri. Jaano iharicu ifuvusuuhi imino guiisiba aricubadi, jaspe guiisiba aricu imino oonogoonovi iifuvusunicibadi.
12 Jaacuumihallidi cuhufono guiisiri meeguecinihuno ajashutino caamovono. Jaanoti icauno fahuseeci motihaiti mihugaaci idiino. Jaahugaje ticovovi Moocaani toomominaa saafiisa icauhi, bu jaahugajehallivi Israel cuumino fahuseeci motihaiti miicuumici idiino iicacuumije momono caatinicinihuhi icano.
13 Jaano aamijinaagoocuumiti icauno mihugaaci, sahuga idiino, bu nijequenaagoocuumiti icauno mihugaaci, sahuga idiino, bu sanaago gaicujaati mihugaaci, sahuga idiino, bu sinaago gaicujaati mihugaaci, sahuga idiino icano.
14 Jaano tuucuumihallidi fahuseeci motihaiti miibaaci idiino guiisibaneri eetavocinihuhi. Jaanohallidi imeegueta icauhi. Jaabaajehallivi Corderobadi iicaabo minisuminaa momono caatinicinihuhi.
15 Jaabo Moocaani toomominaafi uuma ihiimaahicaubo oro imeima icaubo tuucuumico iheevequi iguhuganoco, bu imeeguetaco icano.
16 Jaacuumi tehesi sanoodinoruu, bu icarecu, bu icaamovo icano sahachutaruu. Jaacuumico Moocaani toomominaafi ihimeiri uhuuvuuno aciuhi, dos mil doscientos kilometrohachuta. Jaano itehesi, bu caamovi icaamovo, bu icarecu icano samañovi ruu icano.
17 Jaadi bu imeeguetaco uhuuvuuno icaamovo aciuhi sesenta y cuatro metrodino miyaminaa oovonicicyomoneri Moocaani toomominaafi uhuuvuuno.

18 Jaanaa imeegueta jaspe guiisibaneri
eetavocɨnɨuhi. Jaanotɨ ifaacuumiu botɨ orori
nicucɨnɨuhi. Jaano vidriobadɨ mɨhɨnivatɨno
ɨfuvusuuhi.
19 Jaanotɨ bu imeegueta tano guiisibano
fanoova iminoono guiisibaneri imibachucɨnɨuhi:
Itɨconɨooba jaspe guiisibari imibachucɨnɨuhi;
jaano allɨvɨoba zafiro onoono guiisibari
imibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba agata onoono
guiisibari imibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba
esmeralda guiisibari imibachucɨnɨuhi;
20 Jaano allɨvɨoba onice guiisibari im-
ibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba cornalina guiis-
ibari imibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba crisolito
guiisibari imibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba berilo
guiisibari imibachucɨnɨuhi; jaano allɨvɨoba
topacio guiisibari imibachucɨnɨuhi; jaano
allɨvɨoba crisoprasa guiisibari imibachucɨnɨuhi;
jaano allɨvɨoba jacinto guiisibari imibachucɨnɨuhi;
bu niinooba amatista guiisibari imibachucɨnɨuhi
icano.
21 Jaanotɨ iguhugano docedɨno iicano
perlanorou. Jaahugaje itɨcovoocɨvɨ sano perlariro
eetavocɨnɨuhi. Jaanotɨ tuucuumifeene jɨɨhai sano
ororiro eetavocɨnɨuhi, imino vidriobadɨ foovono
onoogoonovɨ ɨfuvusuuhi.

22 Jaacuumifaño templojaco atyɨmeutɨhi
Aivojɨɨbo Moocaani sihidɨ imityaabo, bu
Corderobadɨ iicaabo icamɨsico famañovavɨro
tuucuumifaño mejeecɨveji.
23 Jahɨgo cuujeo nɨhɨba, fucuo nɨhɨba icano
chahahi Moocaani inamecuri tuucuumico
ahachɨcɨnɨmaño, bu Corderobadɨ iicaabo

tuucuumico aachɨcɨnɨibo iicamaño icano.
24 Jaacuumi seseefañodɨ jiinɨjemɨnaa ataajasu-
cafutuumo ɨgueji. Bu jiinɨjemɨnaa aivojɨto tuucu-
umijaago imitya, ibocɨ icanoco satyeji.
25 Jaacuumi guhugano foboocɨrahicajitɨhi
tahɨgo fucu achahacujimañoʼ.
26 Jahɨgo jiinɨjemɨnaa imityaco, ibocɨco icano
satyeji.
27 Jaanotɨ ɨmɨhɨnivanoba tahɨgo feejitɨhi,
bu ɨɨdicunoonoco, bu bañɨfiiraco icano
omoonɨhicamo tahɨ feejitɨhi icano. Jaanotɨ
naha ɨdɨɨmoro Corderobadɨ iicaabohaame
fiivohaamefaño imomono acaatɨnɨcɨnɨmo feeji.

22

1 Jaadɨ bu uco ɨɨfusuubo muuai imino inɨfaihu
fiivoco aacɨmuuaico. Jaamuuai nɨfaihu jaacuhi
cristalbadɨ icahi. Moocaani, Corderobadɨ iicaabo
iicamɨsi aivojɨ icagatɨ iinoocɨnɨuhi cuumifeenedɨ.
2 Jaacuumi iicaujɨ jɨɨhai imiyajɨ guiiraajɨ. Jaajɨ
guiraaro tumuuaijɨnicɨdɨro icajɨ. Jaanojɨnivɨ fi-
ivo ɨmohoocɨ icahi fanaagovaacɨjɨjɨnivɨ. Jaahoocɨ
faficabavavɨro ifanɨhɨbava tɨcovovɨ noova icahi
fanɨhɨbavavɨro. Jaahoocɨ aamene jiinɨjemɨnaaco
itaabuqui iicano.
3 Bu jahɨgo afaijacɨnɨno chahaji. Tuucuumifañoʼ
Moocaani, Corderobadɨ iicaabo iicamɨsi aivojɨ
icaga icaji. Jaamɨsico ijeecɨvomɨnaa imehicaji.
4 Jaamo bu diiboco fañoʼ ihɨmeque atyɨmehicaji,
bu diibo momo ihɨmecunotɨ icanoma icajimo
icano.
5 Jahɨgo fucu chahaji. Jaamañoʼ tuucuumifañoʼ
iicamo siino seseeque esucuujitɨhi cɨɨjɨgaimecuno
seseeque, bu nɨhɨba seseeque icano esucuujitɨhi

Aivojɨibo Moocaani diitoco ahachɨcɨnɨjimaño. Jahɨgo diito fahiijɨvaro aivojɨotɨ icaji.

Jesucristo Asaajino Fiitɨcuuhi.

6 Jaadɨ bu uco siino Moocaani toomomɨnaafi nuuhi: Jino aivo miyahiijɨ. Jaanoco aivo mimiyaavogo. Diiboro Aivojɨibo Moocaani ihiimaamɨnaaco, Igaijaco aacɨfiibo itoomomɨnaafico jino galluuhi ijeecɨvomɨnaafico ihɨfusuqui goovano iicajinehejeque.

7 Uujoho goovajino asaano, noobo Jesu. Imicani icajiibo jiihaamefaño Moocaani jɨibogo acaatɨnɨcɨnɨno onoobadɨ omoonɨibo, nooboro.

8 Jaabo uujoho Jua jinehejeque guubuuhi, atyɨmeuhi icano. Jaadɨ diibo Moocaani toomomɨnaafi tonehejeque uco ɨifusuuboguiino memuɨivuuhi diiboco imeequi.

9 Jaarunofaño uco nuubo: Tollɨ moonɨdino. Mɨiro uujoho Moocaani jeecɨvomɨnaafi ɨibadɨro, bu oono dinahabomɨ Moocaani iijɨco ɨjɨibeguehicamobadɨ, bu paryɨ oono jihaamefaño acaatɨnɨcɨnɨnoco imiyaaveguehicamobadɨ icano. Jaanegui Moocaanicoro dihimo, nooboro.

10 Tollɨro bu uco nuubo: Jino Moocaani jɨibogo jihaamefaño acaatɨnɨcɨnɨnoco toovono ficuudino. Mɨiro fiitɨcuujino toneheje iicano.

11 Jaanegui jaafa iimitɨibo iimitɨco moonɨiboro icahi. Jaanotɨ bu ɨidicuubo jaafa ihɨdicuunoco moonɨiboro icahi. Jaanotɨ bu iimiibo jaafa iiminoco moonɨiboro icahi. Jaanotɨ bu Moocaanidiro iicaabo diiboco jeevesutɨibo iicaqui.

12 Jɨɨhɨ goovajino asaano, noobo Jesu. Jaabo uujoho sɨvaji paryɨ omoonɨhicaneheje jaadaco diitoco aacɨqui.

13 Jaabo uujoho ɨmegaoobo, bu allɨvɨoobo icano, bu itɨconɨoobo, bu nijequeoobo oono A, Z icano iicabadɨ iicaabo, nooboro.

14 Imicani icamo imifiiutɨmoco iimitusucuumo fiivoco aacɨno ɨmohotɨ imachuqui, bu iguhugari tuucuumifaño ijɨcafetequi icano.

15 Jaanotɨ ɨɨdicufiimo, bu apichuco ihiimaahicamo, bu gaigooma imitɨnoono iicafifimo, bu sitaaco agaicaaufifimo, bu jihovo ɨjɨmɨco ejeecɨvefimo, bu paryɨ famooro bañɨfiiraco iimogomoro omoonɨfimo icano buhɨgoro icaji.

16 Jaabo uujoho Jesu tatyoomɨnaafico galluuhi paryɨ jinehejeque Moocaani iijanomɨnaaco ijɨɨbeguequi. Jaabo uujoho David tyadimɨhai tanoobo, bu iyaachimɨhaioobo icano. Bu tollɨro uujoho aarɨcuubo cuujetavɨo meecɨrɨgaibadɨ jeevahi, nooboro.

17 Jillɨ Moocaani Gaija, bu Corderobadɨ iicaabo taaba icano neehi: Disaa.

Bu jaanoco muguubumo monoo: Disaa.

Bu adufirari mihicamo, mahadunoco mihimogomo masaamoro mahaduva. Jino ifinɨjitɨno fiivoco tɨcovono mahacɨji jaadusuratɨno.

18 Jaabadɨro bu jihaamefaño acaatɨnɨcɨnɨno Moocaani iijɨco paryɨ uguubuhicamoco jino uujoho neehi: Cajaatyohacho jihaamefaño onoonehejeque janaanɨcɨ ucuubaryuhachiijɨ, bu diitohallɨvɨ Moocaani galluuji isɨfiira ɨdaasuno omoonɨjinoco jihaamefaño eneehicacuunoco.

19 Jaabadɨro bu saatoho jihaamefaño Moocaani
iijɨ acaatɨnɨcɨnɨnotɨ samañooco agañɨɨhachiijɨ, dii-
boco fiivo ɨmoho noovatatɨ ɨcɨtɨɨbocoro imicuumi-
fañotɨ gañɨɨji. Jihaamefaño fiivo ɨmohohallɨdɨ, bu
imicuumihallɨdɨ icano fone iimaacuuhi.
20 Jinehejeque ɨjɨɨbogoobo jillɨ neehi: Jɨɨhɨ goova-
jino asaano, nooboro.
Jɨɨhɨ. ¡Disaa, Aivojɨɨbo Jesu!
21 Jaafa Mohaivojɨɨbo Jesucristo paryɨ amɨɨhaico
imino moonɨhi. Fɨne.

Moocaani iijɨ
New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30